

SZAKDOLGOZAT

Kovács Lili Gerda

2025

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Károly Róbert Campus

Vidékfejlesztés és Fenntartható

Gazdaság Intézet

Gazdálkodási és menedzsment szak

GYÓGYSZERGYÁRTÓ CÉG PÉNZÜGYI ELEMZÉSE

Belső konzulens: Dr. Szőke Brigitta

Egyetemi adjunktus

Belső konzulens intézete/tanszéke:

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Készítette: Kovács Lili Gerda

Gyöngyös

2025

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	1
1.1 Témaválasztás indoklása.....	1
1.2 Kutatási cél, kutatási kérdések.....	1
1.3 Hipotézisek	2
2. Szakirodalmi áttekintés.....	3
2.1 A gyógyszeripar jelentősége	3
2.1.1 Európa gyógyszeripari jelentősége.....	4
2.1.2 A magyar gyógyszeripar jelentősége.....	4
2.2 Beszámolási kötelezettség	5
2.2.1 Számviteli alapelvek.....	6
2.3 Beszámolók típusai és beszámoló készítés célja	7
2.3.1 Egyszerűsített beszámoló	7
2.3.2 Éves beszámoló	8
2.3.3 Egyszerűsített éves beszámoló	8
2.3.4 Konszolidált (összevont) éves beszámoló.....	8
2.3.5 A beszámoló célja.....	9
2.4 A beszámoló részei	10
2.4.1 Mérleg	10
2.4.2 Eredménykimutatás	11
2.4.3 Kiegészítő melléklet	12
2.4.4 Üzleti jelentés	13
2.5 A mérleg elemzése	13
2.5.1 Vagyoni helyzet vizsgálata	14
2.5.2 Pénzügyi helyzet vizsgálata.....	16
2.5.3 Jövedelmezőségi helyzet vizsgálata	16
2.6 SWOT-analízis	17
3. Anyag és módszer.....	18
3.1 Vizsgálati terület	18
3.2 Cég bemutatása	18
3.3 Adatgyűjtés módja	19
3.4 Kutatási módszerek.....	19
3.5 Vagyoni helyzet elemzése	20
3.6 Pénzügyi helyzet elemzése	23

3.7 Jövedelmezőségi helyzet.....	23
3.8 SWOT-elemzés	24
4. Eredmények és értékelésük	25
4.1 Vagyoni helyzet elemzése	25
4.2 Pénzügyi helyzet elemzése	37
4.3 Jövedelmezőségi helyzet elemzése	40
4.4 SWOT-analízis	41
5. Következtetések és javaslatok	46
6. Összefoglalás	48
7. Irodalomjegyzék	50
8. Táblázatok és ábrák jegyzéke	52
9. Mellékletek	53
10. Nyilatkozatok	54

1. BEVEZETÉS

1.1 Témaválasztás indoklása

Szakedolgozatom központi célja, hogy egy gyógyszergyártó cég gazdálkodásának elemzésével átfogó képet nyújtsak annak vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetéről. Az elemzést az elmúlt öt év üzleti teljesítményére alapozom, mely a 2020 és 2024 közötti időszakot öleli fel. Kutatásom során az éves beszámolók adatain alapuló számításokat végeztem, amelyek lehetővé teszik a pénzügyi mutatók elemzését. A vállalat gazdálkodásának elemzése számos szempontból fontos, különösen számomra, mivel jelenleg a gyógyszeriparnál dolgozom gyakornokként. Ez a szakmai tapasztalat lehetőséget biztosít arra, hogy a vállalat működését belülről is megismerjem.

A vállalat gazdálkodásának elemzése számos szempontból kiemelten fontos, mivel az ágazat nemcsak gazdasági, hanem társadalmi jelentőséggel is bír. Szeretném kiemelni a gyógyszeripar fontosságát több szempont alapján is, mint például társadalmi és gazdasági hatások. Emellett a dolgozatom témájához szorosan kapcsolódik a vállalat pénzügyi helyzetének és a döntéshozatali támogatásának meghatározó szerepe.

Miért fontos egy vállalat vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetét vizsgálni? A vállalat vagyoni helyzete feltárja, hogy a cég milyen erőforrásokkal rendelkezik, mennyire likvid és képes-e finanszírozni tevékenységét. Továbbá az elemzés rávilágít arra, hogy a vállalat képes-e fenntartható módon működni, mint például hogyan kezeli az eszközeit, adósságait, és milyen hatékonysággal használja fel az erőforrásait. Tehát az eredmények alapján jobb döntések szülehetnek vállalati szinten.

1.2 Kutatási cél, kutatási kérdések

Dolgozatom célja, hogy feltárjam a választott gyógyszergyártó vállalat pénzügyi teljesítményét, különös tekintettel arra, hogy mennyire képes fenntartható és jövedelmező működést biztosítani. Elemzésem alapját a 2020 és 2024 közötti időszak pénzügyi adatai képezik, melyekből mutatók segítségével vizsgálom a vállalat vagyoni helyzetét, likviditását és jövedelmezőségét. *A kutatásomban az első célkitűzésem során arra keresem a választ, hogy milyen mértékben képes fenntartható és jövedelmező működést biztosítani az elmúlt öt év pénzügyi mutatói alapján, különös tekintettel a vagyoni helyzet alakulására. Következő célom*

vizsgálni, hogy a vállalat likviditási mutatói hogyan alakultak a 2020-2024 közötti időszakban, és ezek milyen mértékben biztosítják a rövid távú fizetőképesség fenntartását. A harmadik célom elemezni, hogy a befektetett eszközök arányának alakulása és a nettó forgótőke szintje milyen összefüggést mutat a vállalat hosszú távú befektetési és növekedési stratégiájával.

Dolgozatom során a következő kérdésekre keresem a választ, amelyek lehetővé teszik a vállalat pénzügyi helyzetére és gazdálkodására kiterjedő elemzését. Elsőként azt vizsgálom, hogyan változott a vállalat vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzete a 2020 és 2024 közötti időszakban. Ez lehetővé teszi, hogy megértssem, milyen irányba mozdult el a cég pénzügyi teljesítménye az elmúlt öt évben. Másodsorban arra keresem a választ, mely tényezők befolyásolták leginkább a vállalat likviditását és saját tőkéjének arányát. Ez különösen fontos a gyógyszeriparban, ahol a rövid és hosszú távú finanszírozási képesség meghatározza a vállalat működőképességét és stabilitását. Végül arra, hogy a pénzügyi mutatók elemzése alapján a vállalat stabilnak tekinthető-e, és hosszú távon képes-e versenyképesen működni a piacon.

1.3 Hipotézisek

A következőkben a dolgozat során megfogalmazott hipotéziseimet ismertetem.

H1: A vizsgált vállalat saját tőkéjének aránya szignifikánsan nőtt a vizsgált időszakban, ami a pénzügyi stabilitás javulását jelzi, és hozzájárul a hosszú távú működés biztosításához.

H2: A vállalat likviditási mutatója a vizsgált időszakban tartósan 1 felett alakult, ami megfelelő rövid távú fizetőképességre és hatékony likviditáskezelésre utal.

H3: A befektetett eszközök aránya növekvő tendenciát mutat a vizsgált öt év során, a nettó forgótőke pedig pozitív értéket vett fel, ami azt bizonyítja, hogy a vállalat hosszú távú befektetési és működési stratégiája eredményes, valamint erőforrásait hatékonyan használja fel a fenntartható növekedés érdekében.

2. SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉS

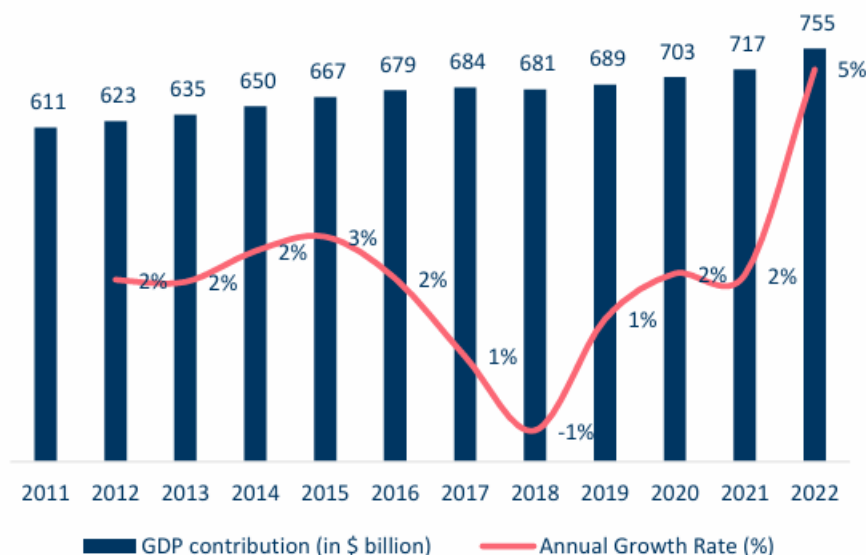
Dolgozatom szakirodalmi áttekintés fejezetében a kutatási témámhoz szorosan kapcsolódó szakirodalmak bemutatására kerül sor, amelyek megalapozzák az elemzési és elméleti hátteret.

2.1 A gyógyszeripar jelentősége

A gyógyszeripar globális szinten jelentős gazdasági szerepet tölt be. A WifOR Institute által készített tanulmány szerint a globális gyógyszeripar összes GDP hozzájárulása 2022-ben elérte a 2 295 milliárd amerikai dollárt. Ebben az évben a globális GDP-hez való közvetlen hozzájárulás 755 milliárd amerikai dollárt jelentett, ami az iparág termelési és szolgáltatási tevékenységéből származó érték. Ezen mértékű közvetlen hozzájárulás a globális GDP 0,7%-át teszi ki, amely nagyságrendileg megegyezik Svájc teljes bruttó hazai termékével a 2022-es évben. (Juneja, et al., 2024)

1. ábra: A közvetlen GDP hozzájárulás alakulása és a globális gyógyszeripar éves növekedési üteme 2011 és 2022 között

(Forrás: *THE ECONOMIC IMPACT OF THE GLOBAL PHARMACEUTICAL INDUSTRY 2. ábra* (Juneja, et al., 2024))

Az első ábra jól szemlélteti az iparág közvetlen GDP hozzájárulását az elmúlt évtized során, mely több mint 20%-os növekedést mutat. Az érték 2012-ben 623 milliárd amerikai dollárt tett ki, addig 2022-re elérte az említett 755 milliárd dollárt. A 2021 és 2022 közötti időszakban jelentős növekedés volt tapasztalható, amelyet feltehetően összefüggésbe hozható a pandémia idején megnövekedett gyógyszer vásárlással. (Juneja, et al., 2024)

2.1.1 Európa gyógyszeripari jelentősége

2022-ben a gyógyszeripar hozzávetőlegesen 311 milliárd euróval járult hozzá az Európai Unió bruttó hozzáadott értékéhez (GVA). Míg Európa egészét tekintve, az EU-n kívüli országokat is beleértve, ez az érték elérte a 448 milliárd eurót. (PwC, 2024)

Elengedhetetlennek tartom a megértéshez a bruttó hozzáadott érték (GVA) fogalmának a tisztázását, valamint a bruttó hazai termék (GDP) közötti különbség meghatározását.

A bruttó hozzáadott érték (GVA) egy termelékenységi mutató, amely azt fejezi ki számunkra, hogy egy termelő, ágazat, szektor vagy régió milyen mértékben járul hozzá a gazdaság összteljesítményéhez. A bruttó hazai termék (GDP) egy adott országban előállított, végső felhasználásra szánt összes áru és szolgáltatás értékét méri. Ezzel szemben a bruttó hozzáadott érték (GVA) azt az értéket mutatja meg, amelyet a gazdaság szereplői más termékekhez és szolgáltatásokhoz hozzáadnak a termelési folyamat során. (Kenton, 2025)

A gyógyszeripar kiemelkedő gazdasági szerepet tölt be az európai iparban. Egy tanulmány szerint a Európa egészét tekintve gyógyszeripar közvetlen bruttó hozzáadott értéke meghaladta a 225 milliárd eurót 2022-ben. Emellett ugyanebben az évben az Európai Unió érték is igen magas, közel 163 milliárd eurót jelentett. (PwC, 2024)

2.1.2 A magyar gyógyszeripar jelentősége

A magyar gyógyszeripar több mint 120 éves múltra tekint vissza, és a hazai feldolgozóipar ágazataként járul hozzá a lakosság egészségének megőrzéséhez és életminőségének javításához. Ezen iparág nem csupán egészségügyi, hanem gazdasági szempontból is kiemelkedő jelentőséggel bír. A Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége (MAGYOSZ) közlése szerint minden második eladott doboz gyógyszer magyar gyártótól származik, és több mint 100 országban forgalmaznak magyarországi előállítású készítményeket. (MAGYOSZ, dátum nélk.)

A magyar gyógyszeripar nemzetközi szinten is meghatározó szereplő, amit jól tükröz az ágazat kiemelkedő exportteljesítménye. 2019-es adatok alapján a Magyarországon előállított gyógyszerkészítmények értékesítési értéke elérte a 907 milliárd forintot. Amelynek 86%-a, azaz 777 milliárd forint külföldi piacokon került értékesítésre. (Egis, 2021)

A gyógyszeripar nemcsak külgazdasági szempontból bír kiemelkedő jelentőséggel, hanem a hazai munkaerőpiacon is meghatározó szerepet tölt be, melyet az Eurostat hivatalos statisztikái

is alátámasztanak. A gyógyszeralapanyagok és gyógyszerkészítmények gyártása területén foglalkoztatottak száma Magyarországon az alábbiak szerint alakult.

1. táblázat: A gyógyszeralapanyagok és gyógyszerkészítmények gyártása területén foglalkoztatottak száma Magyarországon

(Forrás: saját szerkesztés az Eurostat adatai alapján (Eurostat, 2025))

A gyógyszeralapanyagok és gyógyszerkészítmények gyártása területén foglalkoztatottak száma Magyarországon					
Év	2020	2021	2022	2023	2024
Foglalkoztatottak száma (ezer fő)	21,86	21,83	22,42	23,48	23,85

A fejezetben szereplő adatok pénzneme a forrásokhoz igazodik. A globális szintű adatok amerikai dollárban, az Európára és Európai Unióra vonatkozó értékek euróban kerültek feltüntetésre, míg a Magyarországra értendők forintban.

2.2 Beszámolási kötelezettség

A 2000. évi C. számviteli törvény szabályozza a gazdálkodó szervezetek beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét, amelyek a törvény hatálya alá tartoznak. A jogszabály meghatározza a pénzügyi beszámoló és a fenntarthatósági jelentés összeállításának elveit és szabályait és a könyvvezetés során alkalmazandó módszertani követelményeket. Továbbá szabályozza a pénzügyi beszámolók nyilvánosságra hozatalát, hivatalos közzétételét és könyvvizsgálatát. A beszámoló formáját az egyéb szervezet által végzett tevékenység jellege alapján és vállalkozás alaptevékenysége és a tevékenységből származó éves összes bevétel nagysága, valamint az alkalmazott könyvvezetési módszer határozza meg. (Magyarország, 2000)

Az éves beszámoló általános követelményei közé az alábbiak tartoznak. A gazdálkodó szervezet az üzleti év lezárását követően magyar nyelvű pénzügyi beszámolót köteles készíteni a működéséről, amely a számviteli törvényben előírt könyvvezetés alapján hitelesen tükrözi működését, valamint vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét. A beszámolónak be kell mutatnia a gazdálkodó minden eszközét, a saját tőkéjét, a képzett céltartalékokat, valamint a fennálló kötelezettségek teljes körét, beleértve a céltartalékokat is. Továbbá tartalmaznia kell az adott időszak bevételeit és ráfordításait, az adózott eredményt, valamint a mérleg szerinti eredményt és szöveges indoklásokat. Ezen információk célja az, hogy a gazdálkodó valós

vagyon és pénzügyi helyzetét valósan tükrözze. Az általános követelményeken túl az egyéb követelmény egyike, hogy a beszámolóban szereplő adatokat ezer forintban kell feltüntetni. Abban az esetben, ha a vállalkozó éves beszámolójának mérlegfőösszege meghaladja a százmilliárd forintot, az adatokat millió forintban kell feltüntetni. (Szakács, 2019)

2.2.1 Számviteli alapelvek

A számviteli törvény, a számviteli alapelvek és a beszámolókra vonatkozó részletes előírások együttesen azt a célt szolgálja, hogy az elkészített beszámoló a gazdálkodó szervezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós összképet nyújtson. (Kardos & Tóth, 2019)

Ennek értelmében indokoltnak tartom, hogy bemutassam a számviteli alapelveket, illetve néhányat közülük részletezzek is.

- Vállalkozás folytatásának elve
- A tartalmi alapelvek:
 - a teljesség elve*
 - a valódiság elve*
 - az óvatosság elve*
 - az összemérés elve*
- Kiegészítő alapelvek:
 - a tartalom elsődlegessége a formával szemben*
 - az egyedi értékelés elve*
 - a bruttó elszámolás elve*
 - az időbeli elhatárolás elve*
 - a lényegesség elve*
 - a gazdaságosság elve*
- Formai alapelvek:
 - a világosság elve*
 - a folytonosság elve*
 - a következetesség elve*

A számviteli törvény abból indul ki, hogy a vállalkozás a tevékenységét folyamatosan végzi és fenntartja, ennek okán a vállalkozás folytatásának elve az egyik leglényegesebb alapelv. A teljesség elvének megfelelően a gazdálkodó szervezet köteles minden olyan gazdasági

eseményt könyvelni, amely az eszközökre és forrásokra, illetve a tárgyévi eredmény alakulására hatást gyakorol. Ezeket a beszámolóban szükséges kimutatni a valós összkép biztosítása érdekében. A valódiság elve előírja, hogy a könyvviteli nyilvántartásokban szereplő, valamint a beszámolóban kimutatott tételeknek ténylegesen létező, dokumentumokkal alátámaszthatónak kell lenni és külső felek által is ellenőrizhető módon szükséges megjelenniük. A vállalkozásnak az eszközöket és a kötelezettségeket a könyvvezetés és a beszámoló elkészítése során egyedileg kell rögzíteni és értékelni az egyedi értékelés elve értelmében. A világosság elve alapján a könyvvezetést és a beszámolót áttekinthető, érthető formában kell összeállítania, amely megfelel a számviteli törvény előírásainak. A folytonosság elvének megfelelően az adott üzleti év nyitóadatainak összhangban kell állniuk az előző év záróadataival. (Békés, et al., 2022)

2.3 Beszámolók típusai és beszámoló készítés célja

A beszámoló típusát a számviteli törvény az éves nettó árbevétel, a mérlegfőösszeg, valamint a foglalkoztatottak létszámának nagysága alapján határozza meg.

A beszámoló lehet:

- egyszerűsített beszámoló,
- éves beszámoló,
- egyszerűsített éves beszámoló,
- konszolidált (összevont) éves beszámoló. (Reizingerné & Vörös, 2005)

2.3.1 Egyszerűsített beszámoló

Egyszerűsített beszámolót készít, az egyszeres könyvvitelt alkalmazó gazdálkodó szervezet. Az egyszeres könyvvitel szabályai szerint összeállított mérlegből és eredménylevezetésből áll.

Egyszerűsített beszámoló részei:

- egyszerűsített mérleg,
- eredménylevezetés. (Reizingerné & Vörös, 2005)

2.3.2 Éves beszámoló

Az éves beszámolót a számviteli törvényben előírt szerkezet és tagolás szerint kell elkészíteni. Alapját a bizonylatokkal alátámasztott és szabályszerűen vezetett kettős könyvvitel adatai képezik, amelyet világos és áttekinthető formában, magyar nyelven kell benyújtani.

Éves beszámoló részei:

- mérleg,
- eredménykimutatás,
- kiegészítő melléklet,
- üzleti jelentés. (Reizingerné & Vörös, 2005)

2.3.3 Egyszerűsített éves beszámoló

Az egyszerűsített éves beszámoló készítésére jogosult vállalkozások körét a vonatkozó jogszabály határozza meg. Részei megegyeznek az éves beszámoló részeivel, azonban a mérleg az eszközöket és a forrásokat, illetve az eredménykimutatása a bevételeket és a ráfordításokat összevontabb formában tartalmazza. Emellett a kiegészítő mellékletben a gazdálkodónak kevesebb információt szükséges feltüntetnie, mint az éves beszámolóhoz képest. Ezen beszámoló készítésére jogosult az a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, amely az éves beszámoló két egymást követő évének adatai alapján a következő három mutató közül legalább kettő esetében nem haladja meg az alábbiakat. (Reizingerné & Vörös, 2005)

- mérlegfőösszeg a 2000 millió forintot,
- éves nettó árbevétel a 4000 millió forintot,
- üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma az 50 főt. (Magyarország, 2000)

2.3.4 Konzolidált (összevont) éves beszámoló

Összevont (konzolidált) éves beszámoló és összevont üzleti jelentés készítésére egyaránt kötelezett az a vállalkozás, amely egy vagy több más gazdálkodóhoz fűződő kapcsolatában anyavállalatnak minősül. E kötelezettség mellett a gazdálkodónak az éves beszámolót is el kell készítenie a számviteli törvény előírásai szerint. (Ormos, 2018)

Konzolidált éves beszámoló részei:

- konzolidált (összevont) mérleg

- konszolidált (összevont) eredménykimutatás
- konszolidált (összevont) kiegészítő melléklet.

Továbbá azon cégek, melyek összevont beszámoló készítésére kötelezettek, eleget kell tenniük annak a kötelezettségnek, hogy a beszámolójukat a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardoknak megfelelően készítik el. (Reizingerné & Vörös, 2005)

A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) olyan egységes számviteli elveket és szabályrendszert alkotnak, amelyek célja, hogy nemzetközi szinten összehasonlítható, átlátható és egységes pénzügyi beszámolási keretet biztosítsanak. A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokat (IFRS) a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) alkotta meg a 2000-es évek elején az egyre inkább összefonódó gazdasági környezetben. Célja ezzel az volt, hogy átlátható és összehasonlítható pénzügyi információk álljanak rendelkezésre. (Dewey, 2021)

2.3.5 A beszámoló célja

A beszámoló elsődleges funkciója és célja az információs szolgáltatás a vállalkozás gazdálkodásáról. A beszámolónak pontos, megbízható és valóságos képet kell nyújtania a gazdálkodó szervezet vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és ezek alakulásáról a gazdasági döntések megalapozása érdekében. (Szántó, 2006)

A beszámoló által szolgáltatott információk felhasználói két fő csoportra oszthatók: belső és külső felhasználókra. A belső felhasználók körébe tartoznak a gazdálkodó szervezet vezetői, munkavállalói és tulajdonosai, akik közvetlenül érdekeltek a vállalkozás működésében. Emellett a külső felhasználók közé sorolhatók a potenciális befektetők, a hitelezők, a piaci partnerek, valamint az állami és költségvetési szervek.

- Tulajdonosok: az információs szolgáltatás elsősorban a befektetés eredményességére, a vállalkozás vagyoni helyzetének stabilitására, az osztalékfizetési képességre, valamint a gazdálkodás jövedelmezőségére irányul.
- Vállalkozás menedzsmentje: számukra kiemelten fontos, hogy a beszámoló megbízható információkat nyújtson a gazdálkodás pénzügyi stabilitásáról, ugyanis elengedhetetlenek a stratégiai és operatív döntések megalapozásához.
- Munkavállalók: elsősorban az anyagi és munkahelyi biztonságra, valamint a megfelelő munkakörülmények fenntartására irányuló információ.

- Potenciális befektetők: számukra ezen információk kulcsfontosságúak befektetési döntéseik megalapozásához, segítségével felméri a várható hozamot és a kockázati tényezőket.
- Hitelezők: kiemelten fontos számukra, hogy megítélhető legyen a vállalkozás hitel- és kölcsönvisszafizetés teljesítésének képessége, valamint a kamatfizetés biztonsága.
- Piaci partnerek: elsősorban a kapcsolat biztonságának, tartósságának és kiegyensúlyozottságának megítélését szolgálják, illetve a vállalkozás fizetőképességéről ad információt a partnereknek.
- Költségvetés szervei: számukra a beszámoló elsősorban a fizetési kötelezettségek teljesítésének ellenőrzését szolgálja, továbbá a vállalkozás pénzügyi stabilitása és jövedelmezősége. (Takács & Márkus , 2024)

2.4 A beszámoló részei

A beszámoló részeit tekintve mérlegből, eredménykimutatásból, kiegészítő mellékletből és üzleti jelentésből áll. A következőkben részletesen bemutatásra kerülnek a beszámoló egyes részei, tehát a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés.

2.4.1 Mérleg

Szántó megfogalmazásában a mérleg a vállalkozás vagyoni helyzetének bemutatására szolgáló számviteli okmány.

„A mérleg olyan számviteli okmány, amely az eszközöket és forrásokat egy adott időpontra vonatkozóan, megfelelően értékelve, pénztékben összesítve az előírt szerkezetben tartalmazza.” (Szántó, 2006, p. 101.)

A mérleget két formában készítheti el a vállalkozó, melyet a számviteli politikájában rögzít, hogy melyik változatot választotta. A kétoldalas formában elkészített mérleget „A” változatnak nevezzük, míg a lépcsőzetes felépítésű mérleget „B” változatnak. (Szántó, 2006)

A következőkben a számviteli törvény által definiált mérlegváltozatok közül a legelterjedtebbnek tekintett „A” típusú (kétoldalas) mérleg felépítése kerül részletes bemutatásra.

A mérleg a jobb oldalán kerülnek kimutatásra a gazdálkodó rendelkezésére álló vagyonelemek, azaz az eszközök, míg a bal oldalon az ezek finanszírozását szolgáló források. A mérleg

főcsoportokat nagybetűkkel, a mérlegcsoportokat római számokkal, míg az egyes mérlegtételeket arab számok jelöljük.

A mérleg eszközoldalán három mérlegfőcsoport található meg:

- a befektetett eszközök,
- a forgóeszközök,
- az aktív időbeli elhatárolások.

A mérleg eszközoldalán megtalálható a befektetett eszközök azok a vagyonelemek, amelyek tartósan, azaz egy éven túl állnak a vállalkozás rendelkezésére. Ezzel szemben a forgóeszközök olyan eszközök, amelyek egy éven belül kerülnek felhasználásra vagy értékesítésre.

A mérleg forrásoldalán négy főcsoport szerepel:

- a saját tőke,
- a céltartalékok,
- a kötelezettségek,
- a passzív időbeli elhatárolások. (Csepreginé & Török, 2019)

2.4.2 Eredménykimutatás

Virág Miklós megfogalmazása szerint az eredménykimutatás egy adott időszakra, általában üzleti évre vonatkoztatva a vállalat teljesítményének összegző kimutatása, amely bemutatja a bevételek és ráfordítások alakulását. (Virág, 2004)

Más szakirodalmi értelmezés szerint az eredménykimutatás olyan számviteli okmány, amely egy adott időszakra vonatkozóan összevontan és pénzürtékben tartalmazza a vállalkozás bevételeit és ráfordításait, valamint az ezek különbözeteként képződő eredményt. (Boros, et al., 2019)

„Az eredménykimutatás célja egyrészt az eredmény keletkezésére ható tényezők összegzett számszerűsítése, másrészt a vállalkozásnál maradó mérleg szerinti nyereség megállapítása.” (Virág, 2004, p. 20.)

Az eredménykimutatás kétféle formában készíthető el:

- összköltségeljárással,
- forgalmiköltség-eljárással.

Az összköltségeljárással készülő eredménykimutatás sajátossága, hogy nem kizárólag az értékesített hozamokat veszi figyelembe, hanem a teljes tárgyévi teljesítményt. Ennek értelmében a hozamok körébe nemcsak az értékesítés nettó árbevétele tartozik, hanem az aktivált saját teljesítmények értéke is.

Ezzel szemben a forgalmi költség eljárással készülő eredménykimutatás nettó szemléletű, mivel kizárólag az értékesítésre kerülő termékek és szolgáltatások előállítási költségeit tartalmazza. Ellentétben az összköltségeljárással, amely az üzleti év során előállított összes teljesítmény költségeit veszi figyelembe.

Az eredménykimutatás tartalmazza mindazon költség és ráfordítástényezőket, amelyek az adott üzleti év során a vállalkozás teljesítményének eléréséhez felmerültek. (Bélyácz, et al., 2024)

2.4.3 Kiegészítő melléklet

A kiegészítő melléklet a vállalkozásról alkotott valós és megbízható kép kialakításának egyik kulcsfontosságú eszköze. Tartalmát a számviteli törvény határozza meg, ugyanakkor a gazdálkodó szervezet saját döntése alapján olyan információkkal is kiegészítheti, amelyek elősegítik a vállalkozás gazdálkodásának átláthatóbb bemutatását.

A kiegészítő mellékletet eszerint érdemes tagolni:

- Általános jellegű kiegészítések
- Tájékoztató jellegű kiegészítések
- Specifikus jellegű kiegészítések
 - a) mérleghez kapcsolódó kiegészítések
 - b) eredménykimutatáshoz kapcsolódó kiegészítések
- Cash flow-kimutatás

Az általános jellegű kiegészítések részben szükséges bemutatni a vállalkozás tevékenységi körét, választott mérleg és eredménykimutatás formáját. Továbbá ebben a fejezetben kell értékelni a vállalkozás eszközeinek és forrásainak összetételét, a likviditást, a fizetőképesség és jövedelmezőség alakulását. Ha kötelező a könyvvizsgálat azt ezen részben kell feltüntetni. A tájékoztató részben kell feltüntetni a vállalkozás nevét, valamint székhelyét. Itt kívánatos szerepeltetni az alkalmazottak általános statisztikai létszámát, bérköltséget továbbá a személyi jellegű egyéb kifizetést. A cash-flow kimutatás, azaz a pénzáramlás bemutatása arra szolgál,

hogy bemutassa azon tényezőket, amelyekhez az üzleti év gazdasági eseményei során pénzmozgás tartozik. (Reizingerné & Vörös, 2005)

2.4.4 Üzleti jelentés

Az üzleti jelentésnek az a célja, hogy a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, valamint tevékenységéről összefoglaló képet nyújtson, amely megfelel a valódiság, megbízhatóság, világosság és áttekinthetőség követelményeinek. Ugyan az üzleti jelentés nem képezi szerves részét a számviteli beszámolónak, annak mellékleteként elkészítése kötelező. Tartalmi elemeit a számviteli törvény határozza meg. Az üzleti jelentést magyar nyelven kell elkészíteni.

A teljesség igénye nélkül kiemeltem néhány pontot, melyre az elemzés során ki kell térni:

- mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges eseményekre, különösen jelentős folyamatokra,
- a vállalkozás környezeti gazdasági környezetének és várható fejlődése, a kapcsolódó kockázatok bemutatása,
- a kutatás és kísérleti fejlesztés területére,
- a tevékenység bemutatása,
- a vállalkozásnál folytatott foglalkoztatáspolitikára,
- a vállalkozás környezetére gyakorolt társadalmi felelősségére,
- a környezetvédelmi célok érdekében tett intézkedésekre, alkalmazott politikákra,
- a vállalkozás üzletmenetét irányító és a vállalkozásnál az üzleti döntéseket meghozó vezető tisztségviselők bemutatása. (Siklósi, et al., 2016)

2.5 A mérleg elemzése

A mérleg vizsgálata lehetőséget biztosít a vállalkozás vagyoni és pénzügyi helyzetének értékelésére, megítélésére. Az elemzés módszertana és az értékelés mélysége szerint megvalósítható a mérleg átfogó elemzésével és az egyes mérlegtételek részletes vizsgálatával. A vállalkozás vagyoni és pénzügyi helyzetének, valamint az ezekben bekövetkezett változásoknak az átfogó értékelése a mérleg tárgyévi és előző évi adatainak összehasonlító elemzésén alapul. Az eszközoldali és forrásoldali adatok felhasználásával a mérleg elemzése az alábbi módszerek szerint végezhető el:

- vertikálisan
- horizontálisan.

A *vertikális* mérlegelemzés során a mérleg, vagy csak eszközoldali, vagy csak forrásoldali adatainak alapján vizsgáljuk és végezzük el a számításokat. Az elemzés módszertana két fő megközelítést tesz lehetővé:

- az eszköz- és forrásállomány összetételének elemzésével,
- mutatószámok képzésével.

A *horizontális* elemzés célja olyan mutatószámok képzése, amelyek lehetővé teszik az eszköz- és forrásoldali adatok számszerű összevetését. Az elemzés során a mérleg két oldalának meghatározott csoportjai vagy tételei kerülnek összehasonlításra. (Bíró, et al., 2007)

2.5.1 Vagyoni helyzet vizsgálata

A vállalkozás vagyoni helyzetének hosszú távú alakulása meghatározó szerepet játszik a gazdálkodás eredményességének megítélésében. A mérlegben szereplő tételek jelentős és sokrétű információs alapot biztosítanak a vagyoni helyzet részletes értékeléséhez. (Tóth & Zéman, 2018)

Tehát a vagyoni helyzet elemzését elvégezhetjük az eszközök és források összetételének vizsgálatával, valamint különböző mutatószámok segítségével is megvalósítható. A mérleg eszközoldalának adataiból eszközszerkezeti mutatók számszerűsíthetőek, melyek segítségével az eszközállományon belüli lényeges arányok és azok változásai elemezhetőek. (Bíró, et al., 2007)

A leggyakrabban alkalmazott eszközszerkezeti mutató:

- a befektetett eszközök aránya,
- a forgóeszközök aránya.

A befektetett eszközök arányát kifejező mutató azt vizsgálja, hogy a vállalkozás tartós, azaz egy éven túl szolgáló eszközei milyen hányadát teszik ki az összes eszközértéknek. Ezzel szemben a forgóeszközök aránya mutató azt tükrözi, hogy az egy évnél rövidebb ideig birtokolt eszközök mekkora részarányt képeznek teljes eszközállományon belül. (Takács, 2021)

Ezen mutatókat kellő óvatossággal szükséges elemezni és értékelni, ugyanis konkrét következtetéseket ebből nem tudunk levonni. Ebből következik az, hogy további eszközszerkezeti mutatókat is szükséges vizsgálni. Ezek a következők lehetnek:

- immateriális javak aránya,
- tárgyi eszközök aránya,
- befektetett pénzügyi eszközök aránya,
- pénzeszközök aránya,
- követelések aránya,
- készletek aránya. (Bíró, et al., 2007)

Itt megemlíthető példaként a tárgyi eszközök aránya, tehát azon eszközök volumene, amelyek a termelési tevékenységet közvetve vagy közvetlenül szolgálják. Valamint a forgóeszközökön belül jellemzően a készletek és a követelések képviselik a legnagyobb arányt, míg a pénzeszközök aránya általában alacsonyabb. (Takács & Márkus, 2024)

Az eszközszerkezeti mutatókhoz hasonlóan a mérleg forrásoldalán tőkeszerkezeti mutatók alkalmazhatóak a vagyoni helyzet elemzéséhez. Az itt alkalmazott mutatók a következők:

- saját tőke aránya,
- céltartalékok aránya,
- kötelezettségek aránya.

A kötelezettségek arányát érdemes részletezni lejárat szerint, rövid lejáratú kötelezettségek, illetve hosszú lejáratú kötelezettségek szerint. A rövid lejáratú kötelezettségek körébe tartoznak mindazon kötelezettségek, amelyek visszafizetése az egy üzleti évet meg nem haladó időtartamon belül esedékes. A hosszú lejáratú kötelezettségek közé sorolhatók azok a kötelezettségek, kölcsönök és hitelek, melyek visszafizetése a mérleg fordulónapját követő egy üzleti évet meghaladó időszakra esik. (Zéman & Béhm, 2019)

A vállalkozás vagyoni helyzetének vizsgálata során kerül elemzésre a tőkefeszültségi mutató, a nettó forgótőke és a vagyon fedezettségének vizsgálata. A tőkefeszültséget a következőképpen lehet definiálni. „A saját és idegen tőke viszonya a tőkefeszültség mutatójával is vizsgálható, amely azt mutatja meg, hogy a saját tőkéhez képest milyen mértékben érvényesül a vállalkozásnál az idegen tőke,” (Bíró, et al., 2007, p. 67.) Illés Ivánné pedig a nettó forgótőkét így határozta meg: „A forgóeszközöknek az a mennyisége, amelyet a vállalat tartós forrásokkal

finanszíroz. A nettó forgótőke a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek különbsége.” (Illés, 2007, p. 249.)

2.5.2 Pénzügyi helyzet vizsgálata

A pénzügyi helyzet elemzése alapvetően két területre koncentrál. Egyrészt a vállalkozás adósságállományának, azaz eladósodottsági szintjének értékelésére. Másrészt a likviditási viszonyok, vagyis a rövid távú fizetőképesség vizsgálatára. (Takács, 2021)

A vállalkozás pénzügyi helyzetét és alakulását legtöbb esetben horizontális mutatókkal, valamint likviditási mutatók segítségével tudjuk vizsgálni. Eszerint két csoportra bonthatók a pénzügyi helyzet vizsgálatához szükséges mutatók:

- az adósságállományra vonatkozó mutatók,
- a rövid távú likviditásra vonatkozó mutatók.

Ennek értelmében a hosszú lejáratú eladósodás az adósságállományra vonatkozó mutatók körébe tartozik. A rövid távú likviditásra vonatkozó mutatók közé sorolható a likviditási ráta, a likviditási gyorsráta, valamint a pénzeszköz likviditás. (Bíró, et al., 2007)

A likviditási mutatók a forgótőke vizsgálatán keresztül nyújtanak információt a vállalkozás rövid távú fizetőképességéről, azaz arról, hogy a gazdálkodó képes-e időben teljesíteni rövid lejáratú kötelezettségeit. Az likviditási mutató a vállalkozás forgótőkéjének, tehát a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek arányát mutatja. Az eszközállományon belül likviditási sorrend állítható fel, amely azt mutatja meg, hogy az egyes vagyonelemek milyen gyorsan tehető pénzzé. A sorrend élén a pénzeszközök állnak, majd ezt követik az értékpapírok, mint leglikvidebb eszközök. Ezután a közepesen likvid eszközök következnek, melyek a követelések. Ezt követi a legkevésbé likvid eszköz, a készlet. (Becsky-Nagy, 2024)

Ebből következik a likviditási ráta „finomított” változata, amely a likviditási gyorsráta, aminek a definíciója a következő. „A forgóeszközök készletekkel csökkentett állománya és a rövid lejáratú kötelezettségek hányadosa.” (Virág, 2004, p. 247.)

2.5.3 Jövedelmezőségi helyzet vizsgálata

A jövedelmezőségi helyzet vizsgálata során a vállalkozás az adott üzleti év során elért eredményét milyen mértékben képes viszonyítani egy meghatározott kategória egységére. Az eredményhez viszonyított mutatók alapjául szolgálhat az árbevétel, a saját tőke, illetve a mérlegfőösszeg. (Takács, 2021) Az elemzés során alkalmazott jövedelmezőségi mutatók:

- ROE Saját tőke arányos nyereség,
- ROA Eszközarányos nyereség.

A saját tőke arányos nyereség (ROE) azt méri, hogy a vállalat mennyire jövedelmező a részvényesi tőke szempontjából. Tehát, hogy milyen hatékonyan használja fel a rendelkezésre álló saját tőkét nyereségtermelésre. (Damodaran, 2002) A vállalat jövedelmezőségének értékelése során megkülönböztetjük, hogy az eredményességet a saját tőkéhez vagy az eszközhöz viszonyítva vizsgáljuk. Így az eszközarányos nyereség (ROA), azt méri, hogy a vállalat mennyire hatékonyan használja fel teljes eszközállományát jövedelemtermelésre. (Lee & Lee, 2006)

2.6 SWOT-analízis

A SWOT-analízis egy stratégiai tervezési eszköz, amely egy vállalat erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit méri fel. A vállalkozás belső adottságainak és a külső környezet rendszerezett feltárásán alapul ez az elemzés. A belső adottságok közé tartoznak az erősségek és gyengeségek, míg a külső környezeti tényezők közé a lehetőségek és veszélyek. Az erősségek és lehetőségek elősegítik a stratégiai célok elérését, míg a gyengeségek és veszélyek akadályozó tényezőként jelennek meg a szervezet életében. A környezeti tényezők átfogó elemzését követően a szervezetek képesek meghatározni piaci pozíciójukat, és ennek megfelelően kialakítani a leginkább célravezető stratégiákat. (Rekettye, et al., 2016)

A külső környezet feltérképezése mellett a belső adottságok alapos vizsgálata is elengedhetetlen a stratégiaalkotáshoz. A belső környezet felmérése során arra keressük a választ, hogy mely területeken teljesítünk kiemelkedően, illetve hol mutatkoznak versenyhátrányok, amelyekre a stratégiaalkotás során különös figyelmet kell fordítani. A SWOT-elemzés lehetőséget teremt arra, hogy a szervezet stratégiai szempontból tudatosan alakítsa jövőbeni céljait, és azokat a rendelkezésre álló lehetőségekhez, valamint belső kapacitásaihoz igazítsa. (Hetesi & Veres, 2016)

3. ANYAG ÉS MÓDSZER

3.1 Vizsgálati terület

Az elemzésem középpontjában az általam választott gyógyszergyártó vállalat 2020 és 2024 közötti időszaka áll. A vizsgálat során a vállalat közzétett beszámolóit használtam és ezen adatokat vettem alapul, különös tekintettel a mérlegre és az eredménykimutatásra. Az adatok hivatalos, nyilvánosan elérhető forrásból származnak, így megbízható alapot biztosítanak a vállalat vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének elemzéséhez. Az elemzés középpontjában álló területek vizsgálata kiemelt jelentőséggel bírnak, mert együttesen nyújt átfogó képet a vállalat stabilitásáról, fizetőképességéről és hosszú távú fenntartható működésének lehetőségeiről. A következőkben a vállalat rövid bemutatására kerül sor, hogy ismertethessem a gyógyszergyártó cég történetét, tulajdonosi szerkezetét, valamint főbb tevékenységeit.

3.2 Cég bemutatása

A továbbiakban a több, mint 110 éves múlttal rendelkező gyógyszergyár történetét és legfontosabb mérföldköveit szeretném röviden bemutatni. 1913. február 19-én jegyezték be a cégjegyzékbe egy új részvénytársaságot, melyet egy magyar és egy svájci gyógyszerész alapított közösen. Néhány hónap alatt felépültek a gyár épülete Budapesten, majd a tápszer és gyógyszer termelés rövid időn belül 1914 első hónapjaiban el is indult. A termelés mellett a kutatásra is nagy hangsúlyt fektettek, ennek érdekében 1932 és 1933 között felépült a vállalat kutatólaboratóriuma.

A szakértelem és a sikeres kutatási tevékenység eredményeként a gyártási kapacitás folyamatos bővülésre szorult. A készítmények piaci sikere és a növekvő kereslet indokolta a gyártóterület bővítését. Ennek következtében 1940-ben sor került a Keresztúri úti telephely szomszédos területének felvásárlására, ezzel lehetőséget biztosítva új épületek létesítésére. Korszerű technológiai berendezésekkel kerültek felszerelésre, így hozzájárulva a termelés modernizálásához és hatékonyságának növeléséhez.

Népgazdasági Tanács döntése értelmében öt kisebb gyógyszergyártó egység integrálásával jelentős szerkezeti átalakulás történt a Dr. Wander Gyógyszer- és Tápszergyár életében. Ennek eredményeként a gyár bővült, és megalakult az Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyár Nemzeti Vállalat, amely a hazai gyógyszeripar egyesítésének egyik fontos mérföldkövét jelentette.

1973-ban megkezdődött a tápszergyártás az újonnan létrejött körmendi gyáregységben, amelynek következtében ez a tevékenység a fővárosi telephelyen megszűnt. A körmendi üzem további fejlesztések révén 1975-től fokozatosan bővült, új gyógyszergyártó részlegek kerültek kialakításra. A tápszergyártás jelentősége az ezt követő két évtized során fokozatosan háttérbe szorult, majd teljes egészében megszűnt.

1994-ben a vállalat részvényeinek tőzsdei bevezetésére került sor a Budapesti Értéktőzsdén, amely mérföldkőnek számított a társaság működésében. Ezzel a lépéssel a vállalat nyilvánosan működő részvénytársasággá alakult. 1995 decemberében a vállalat részvényeinek 51%-át megvásárolta a francia Servier gyógyszergyártó vállalat, amely stratégiai befektetőként jelent meg a társaság életében. 2006-ban a vállalat új stratégiájának középpontjába a gyártási kapacitások fejlesztése és a piaci jelenlét erősítése került.

A vállalat fő tevékenységei közé tartozik a kutatás-fejlesztés, hatóanyag- és késztermékgyártás, biohasonló készítmények előállítás, valamint a személyre szabott orvoslás. Emellett csomagolással, értékesítéssel, marketinggel és licenctevékenységgel is foglalkozik. (Egis, 2023)

3.3 Adatgyűjtés módja

A szakirodalomban bemutatott elméleti háttér és a szekunder adatgyűjtésből származó adatok elemzése párhuzamba állítva lehetővé teszi a vállalat gazdálkodásának értékelését. A dolgozatban alkalmazott adatgyűjtés szekunder forrásokra alapozott, mivel a vizsgálat alapját a vállalat által közzétett beszámolóik jelentik. Az elemzéshez szükséges adatokat a beszámolóikban szereplő mérlegből és eredménykimutatásból származtattam, amelyek megbízható alapot biztosítanak a vállalat pénzügyi vizsgálatához. Tehát az adatok forrása lehetővé teszi az információk hiteles felhasználását. Ezt követően a szakirodalom által meghatározott releváns mutatószámokat alkalmaztam az eredmények értékeléséhez. A begyűjtött és rendszerezett adatok lehetővé tették, hogy a következő lépésben elvégezzem a szükséges számításokat és kiértékelésével vizsgáljam a vállalat vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetét.

3.4 Kutatási módszerek

A dolgozatban a vállalat pénzügyi helyzetének vizsgálatához mutatószám elemzést alkalmaztam. Ennek értelmében a vagyoni helyzet, a likviditás és a jövedelmezőség vizsgálatára szolgáló mutatókat számítottam ki és elemeztem. A mutatószámok segítségével

lehetőség nyílt a vállalat teljesítményének több szempontból történő értékelésére. Mivel a vizsgált időszak öt egymást követő évet ölel fel, ennek során idősorelemzést is végeztem. Ez lehetővé tette a vállalat pénzügyi mutatóinak időbeli alakulásának, trendjeinek és változásainak feltárását. Az így kapott eredmények szemléltetéséhez ábrákat és diagrammokat készítettem, amelyek a főbb mutatók változását és összefüggéseit teszik áttekinthetővé.

Az alábbiakban bemutatom azokat a mutatókat, amelyek számítások és elemzések alapjául szolgáltak a vállalat teljesítményének vizsgálatában.

3.5 Vagyoni helyzet elemzése

A vagyoni helyzet elemzését az eszközoldali mutatókkal kezdem, amelyek az eszközszerkezet vizsgálatát teszik lehetővé. Ezen mutatók segítségével átfogó képet kaphatunk arról, hogy a vállalat eszközeinek mekkora hányadát teszik ki a befektetett eszközök, a forgóeszközök, illetve az aktív időbeli elhatárolások. Az elemzés során kiszámításra kerül a befektetett eszközök, a forgóeszközök, valamint az aktív időbeli elhatárolások aránya.

Befektetett eszközök aránya: A befektetett eszközök aránya megmutatja, hogy a cég összes vagyonán belül mekkora részt tesznek ki a befektetett eszközök, melynek értéke 30% és 70% között optimális.

$$\text{Befektetett eszközök aránya} = \frac{\text{Befektetett eszközök}}{\text{Eszközök összesen}} * 100$$

Forgóeszközök aránya: A forgóeszközök aránya azt mutatja meg, hogy mekkora hányadot képviselnek a vállalat összes eszközén belül.

$$\text{Forgóeszközök aránya} = \frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Eszközök összesen}} * 100$$

Aktív időbeli elhatárolások aránya: Az aktív időbeli elhatárolások aránya azt jelzi, hogy az összes eszközön belül milyen mértékben jelennek meg.

$$\text{Aktív időbeli elhatárolások aránya} = \frac{\text{Aktív időbeli elhatárolások}}{\text{Eszközök összesen}} * 100$$

Az eszközállomány összetétele átfogóbb értelmezése érdekében vertikális elemzésre kerül sor. Amely során a befektetett eszközök összetételét vizsgálom, ezáltal elemzem az immateriális javak, a tárgyi eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök arányát.

Immateriális javak aránya: Az immateriális javak aránya azt mutatja meg, hogy a vállalat befektetett eszközein belül milyen mértékben vannak jelen.

$$\text{Immateriális javak aránya} = \frac{\text{Immateriális javak}}{\text{Befektetett eszközök}} * 100$$

Tárgyi eszközök aránya: Azt mutatja meg, hogy a gyógyszergyár befektetett eszközein belül mekkora hányadot képviselnek tárgyi eszközök.

$$\text{Tárgyi eszközök aránya} = \frac{\text{Tárgyi eszközök}}{\text{Befektetett eszközök}} * 100$$

Befektetett pénzügyi eszközök aránya: A befektetett pénzügyi eszközök aránya azt tükrözi, hogy a vállalat befektetett eszközein belül milyen arányt képviselnek.

$$\text{Befektetett pénzügyi eszközök aránya} = \frac{\text{Befektetett pénzügyi eszközök}}{\text{Befektetett eszközök}} * 100$$

A forgóeszközök szerkezetének részletesebb ismertetése során szintén vertikális elemzésre kerül sor. Ezzel vizsgálva, hogy a készletek, a követelések és a pénzeszközök milyen arányban vannak jelen a forgóeszközökön belül.

Készletek aránya: A készletek arányának vizsgálata lehetőséget ad arra, hogy meghatározzuk, milyen mértékben vannak jelen a forgóeszközökön belül.

$$\text{Készletek aránya} = \frac{\text{Készletek}}{\text{Forgóeszközök}} * 100$$

Követelések aránya: A követelések aránya azt mutatja meg, hogy a gyógyszergyár forgóeszközein belül mekkora hányadot tesznek ki a követelések.

$$\text{Követelések aránya} = \frac{\text{Követelések}}{\text{Forgóeszközök}} * 100$$

Pénzeszközök aránya: A pénzeszközök aránya szemlélteti, hogy a vállalat forgóeszközein belül milyen arányban vannak jelen a likvid eszközök.

$$\text{Pénzeszközök aránya} = \frac{\text{Pénzeszközök}}{\text{Forgóeszközök}} * 100$$

Az elemzést a forrásoldali mutatókkal folytatom, melyek segítségével átfogó képet kaphatunk arról, hogy mekkora hányadot képvisel a saját tőke, a céltartalékok, a kötelezettségek, valamint a passzív időbeli elhatárolások az összes forráson belül. Az elemzésben az alábbi forrásoldali mutatók kerültek kiszámításra: a saját tőke, a céltartalékok, a kötelezettségek és a passzív időbeli elhatárolások aránya.

Saját tőke aránya: Azt fejezi ki, hogy az összes forráson belül mekkora arányt képvisel a vállalat saját tőkéje.

$$\text{Saját tőke aránya} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Összes forrás}} * 100$$

Céltartalékok aránya: A mutató segítségével meghatározható, hogy a céltartalékok milyen arányban vannak jelen a vállalat összes forrásán belül.

$$\text{Céltartalékok aránya} = \frac{\text{Céltartalékok}}{\text{Összes forrás}} * 100$$

Kötelezettségek aránya: Az alábbi mutató szemlélteti, hogy a vállalat összes forrásán belül mekkora hányadot tesznek ki a rövid és hosszú lejáratú kötelezettségek együttesen.

$$\text{Kötelezettségek aránya} = \frac{\text{Kötelezettségek}}{\text{Összes forrás}} * 100$$

A kötelezettségeken belül a hosszú és rövid lejáratú külső forrásokat különböztetünk meg. Ezen tételek arányának vizsgálata lehetőséget ad annak meghatározására, hogy a vállalat külső forrásai milyen mértékben oszlanak meg lejárat szerint.

$$\text{Hosszú lejáratú kötelezettségek aránya} = \frac{\text{Hosszú lejáratú kötelezettségek}}{\text{Kötelezettségek}} * 100$$

$$\text{Rövid lejáratú kötelezettségek aránya} = \frac{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}{\text{Kötelezettségek}} * 100$$

Passzív időbeli elhatárolások aránya: Ez a mutató azt vizsgálja, hogy a vállalat forrásszerkezetén belül milyen arányt képviselnek a passzív időbeli elhatárolások.

$$\text{Passzív időbeli elhatárolások aránya} = \frac{\text{Passzív időbeli elhatárolások}}{\text{Összes forrás}} * 100$$

Tőkefeszültségi mutató: A mutató azt fejezi ki, hogy a vállalkozásnál a külső források milyen mértékben vannak jelen a saját tőkéhez viszonyítva.

$$\text{Tőkefeszültségi mutató} = \frac{\text{Idegen tőke}}{\text{Saját tőke}}$$

Nettó forgótőke: A nettó forgótőke azt mutatja meg, hogy a vállalat rövid távon képes-e eleget tenni pénzügyi kötelezettségeinek.

$$\text{Nettó forgótőke} = \text{Forgóeszközök} - \text{Rövid lejáratú kötelezettségek}$$

Vagyon fedezettségének vizsgálata:

A mutató (A) változata azt vizsgálja, hogy a vállalat befektetett eszközei milyen mértékben kerülnek finanszírozásra saját forrásból.

$$\text{Befektetett eszközök fedezete (A)} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Befektetett eszközök}}$$

Ezen mutató (B) változata azt mutatja, hogy a vállalat saját tőkéje és hosszú lejáratú kötelezettségei együttesen milyen arányban járulnak hozzá a befektetett eszközök fedezetéhez.

$$\text{Befektetett eszközök fedezete (B)} = \frac{\text{Saját tőke} + \text{Hosszú lejáratú kötelezettségek}}{\text{Befektetett eszközök}}$$

3.6 Pénzügyi helyzet elemzése

A pénzügyi helyzet elemzése során a hosszú lejáratú eladósodás mértéke, a likviditási ráta, a likviditási gyorsráta, valamint a pénzeszköz likviditás szolgálnak alapul.

Hosszú lejáratú eladósodás: A mutató azt méri, hogy a vállalat saját tőkéjéhez viszonyítva mekkora arányt képviselnek a hosszú lejáratú kötelezettségek.

$$\text{Hosszú lejáratú eladósodás} = \frac{\text{Hosszú lejáratú kötelezettség}}{\text{Saját tőke}}$$

Likviditási ráta: Azt mutatja meg, hogy a vállalat forgóeszközei milyen mértékben fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeit.

$$\text{Likviditási ráta} = \frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

Likviditási gyorsráta: A likviditási gyorsráta azt mutatja meg, hogy a vállalat a készletek nélkül a forgóeszközeiből hogyan képes fedezni rövid lejáratú kötelezettségeit.

$$\text{Likviditási gyorsráta} = \frac{(\text{Forgóeszközök} - \text{Készletek})}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

Pénzeszköz likviditás: A mutató az azonnali fizetőképességet fejezi ki tehát azt, hogy a vállalat pénzeszközei milyen arányban képesek fedezni a rövid lejáratú kötelezettségeket.

$$\text{Pénzeszköz likviditás} = \frac{\text{Pénzeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

3.7 Jövedelmezőségi helyzet

A pénzügyi helyzet értékelése során a saját tőke arányos nyereséget (ROE) és az eszközarányos nyereséget (ROA) vizsgáltam.

Saját tőke arányos nyereség: Azt reprezentálja, hogy az adózott eredmény milyen arányban térül meg a vállalat saját tőkéjéhez viszonyítva.

$$\text{ROE} = \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Saját tőke}}$$

Eszközarányos nyereség: Azt jelzi, hogy a vállalat az összes eszközállományához viszonyítva mekkora nyereséget termel.

$$\text{ROA} = \frac{\text{Adózott eredmény}}{\text{Összes eszköz}}$$

3.8 SWOT-elemzés

A SWOT-analízis egy stratégiai elemzési módszer, amely lehetőséget biztosít a vizsgált vállalat belső adottságainak és külső környezeti tényezőinek feltérképezésére. A módszer négy fő szempont szerint értékeli a vállalat működését. Az erősségek (Strengths) és gyengeségek (Weaknesses) a belső tényezőkre, míg a lehetőségek (Opportunities) és veszélyek (Threats) a külső környezetből származó tényezőket veszi számításba.

4. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

Az alábbi fejezetben a gyógyszergyár vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének elemzését mutatom be, az előző fejezetekben ismertetett mutatók alkalmazásával. A vizsgálat alapját a saját számításaim képezik, amelyek a vállalat beszámolóján alapulnak. Az így kapott eredményeket táblázatok és ábrák segítségével szemléltetem. A kvantitatív eredmények értelmezését kiegészíti a SWOT-elemzés, amellyel a vállalat belső és külső tényezőit vizsgálom. Emellett összevetem a releváns szakirodalmi megállapításokkal.

4.1 Vagyoni helyzet elemzése

A vagyoni helyzet vizsgálatát a mérlegadatok elemzésével kezdtem a 2. táblázat segítségével, különös tekintettel az eszközök és források összetételének arányára összpontosítva. A vállalat eszközeinek összetételét az összes eszközértékhez viszonyítva vizsgáltam, a befektetett eszközök, a forgóeszközök, valamint az aktív időbeli elhatárolások arányaira fókuszálva.

2. táblázat: A vállalkozás eszközeinek összetétele 2020 és 2024 között

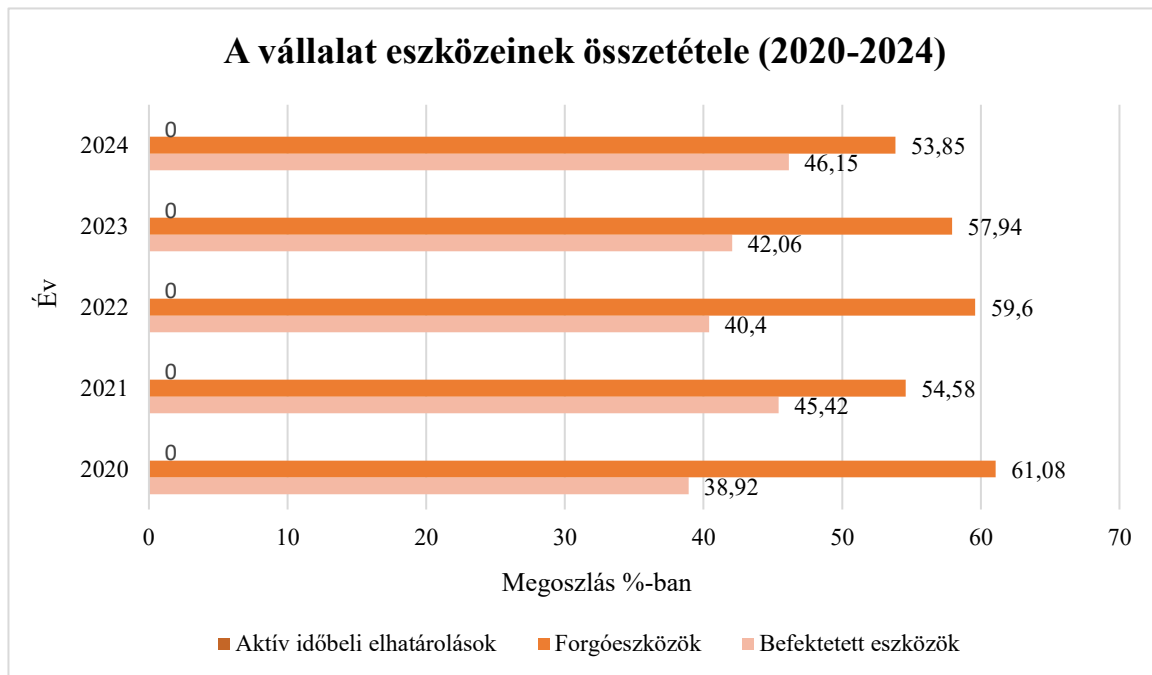
(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

A vállalat eszközeinek összetétele (2020-2024)					
Megnevezés %-ban	2020	2021	2022	2023	2024
Befektetett eszközök aránya	38,92	45,42	40,40	42,06	46,15
Forgóeszközök aránya	61,08	54,58	59,60	57,94	53,85
Aktív időbeli elhatárolások aránya	0	0	0	0	0

A táblázatban szereplő adatok alapján jól nyomon követhető az eszközök szerkezeti arányának alakulása az egyes években. A következő diagram az egyes eszközcsoportok arányának alakulását mutatja be az 2020 és 2024 közötti időszakban, mely szemlélteti a változásokat, megkönnyítve az eszközstruktúra trendjeinek értelmezését.

2. ábra: A vállalat eszközeinek összetétele 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

A befektetett eszközök aránya a vizsgált gyógyszergyár esetében 2020 és 2024 között 38,92% és 46,15% között mozgott, ami végig a 30-70%-os elfogadott tartományon belül van. Az értékelt időszakban a befektetett eszközök arányának alakulása kiegyensúlyozott képet mutat, ugyanakkor két kiemelendő értéket figyelhetünk meg 2021-ben és 2024-ben. Ebben a két évben érték el a legmagasabb értéket, 45,42%-ot és 46,15%-ot. A befektetett eszközök aránya 2020-ban 38,92% volt, amely a vizsgált évek legalacsonyabb értékének tekinthető. Ezzel szemben 2024-ben a mutató 46,15%-ra emelkedett, ami az öt év alatt összesen 7,23 százalékpontos növekedést jelent.

Következő mutatóként a forgóeszközök arányának alakulását vizsgáltam, amely azt fejezi ki, hogy az összes eszközérték mekkora hányadát teszik ki vállalkozás tevékenységet egy évnél rövidebb ideig szolgáló eszközök. 2020-ban a forgóeszközök aránya 61,08% volt, amely a legmagasabb értékének számít az öt év alatt. Ez a kimagasló érték arra utal, hogy a vállalat ebben az évben jelentős forgóeszköz-állománnyal rendelkezett. A következő évben, azaz 2021-ben ez az arány kissé visszaesett, ezzel 54,58%-át tette ki összesen az eszközöknek. 2022-ben újra növekvő tendenciát figyelhetünk meg, mellyel a forgóeszközök aránya 59,60%-ra emelkedett. Az elkövetkezendő két évben fokozatos forgóeszköz-állomány csökkenést láthatunk. 2023-ban 57,94%, míg 2024-ben már csak 53,85% volt a mutató értéke. A forgóeszközök arányának vizsgálata során megállapítható, hogy a legmagasabb értéket 2020-ban érte el a gyógyszergyár, amikor a mutató 61,08 volt. Ezzel szemben a legalacsonyabb érték

2024-ben figyelhető meg, ekkor az arány 53,85%-ra csökkent. A két érték közötti különbség 7,23 százalékpont, ami azt mutatja, hogy a vállalat eszközösszetétele jelentősen megváltozott az öt év alatt.

A vizsgált időszakban megállapítható, hogy a vállalat nem rendelkezik aktív időbeli elhatárolásokkal. Tehát ezen a soron nem szerepel érték a mérlegben, ezért az aktív időbeli elhatárolások arányára vonatkozó mutató nem számítható.

A befektetett eszközök arányának növekedése arra utal, hogy a vállalat hosszú távú beruházásokra helyezte a hangsúlyt, ami a stabilitásra szolgál. Ez teljes mértékben összhangban áll a vállalat folyamatos termelési kapacitásbővítésével. Ezzel párhuzamosan a forgóeszközök arányának csökkenése elsősorban a pénzeszközállomány mérséklődésére vezethető vissza, ami a likvid eszközök tudatosabb felhasználására enged következtetni.

A befektetett eszközök eszközcsoportján belül nem az összes mérlegtétel került elemzésre, ugyanakkor a vállalat mérlegében ennél több tétel is megtalálható. A befektetett eszközök összetételének vizsgálata során három eszközszerkezeti mutatót számoltam és vizsgáltam. A 3. táblázatban az immateriális javak, tárgyi eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök arányát láthatjuk az összes befektetett eszközön belül.

3. táblázat: A vállalat befektetett eszközeinek megoszlása 2020 és 2024 között

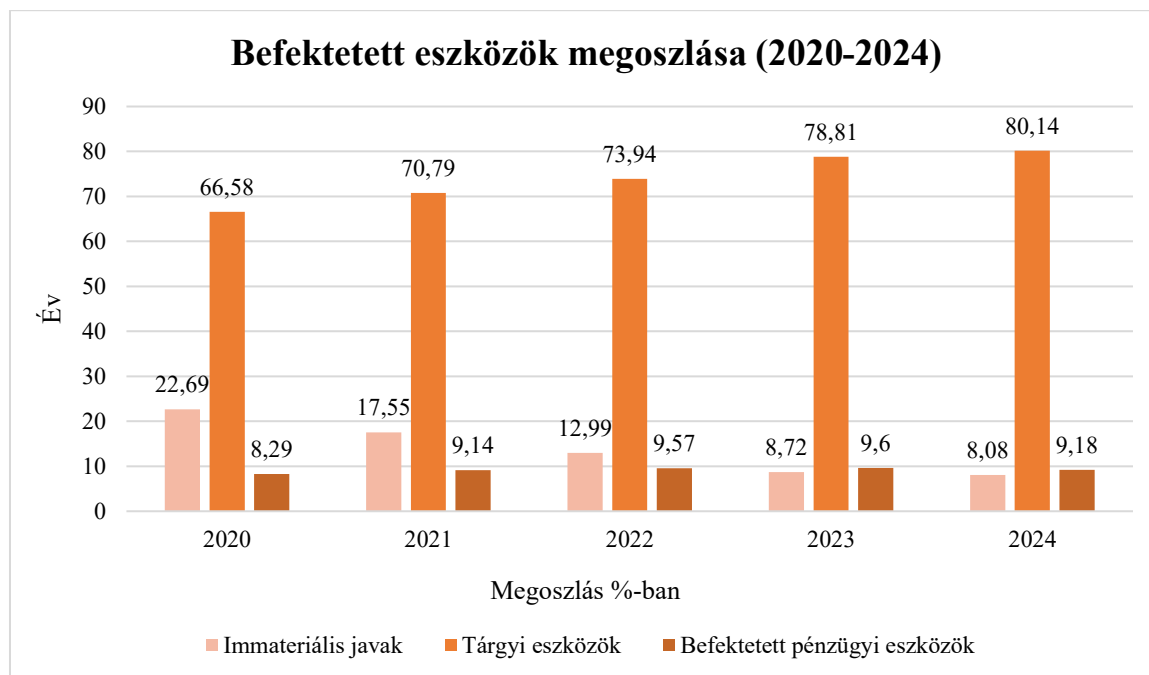
(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

Befektetett eszközök megoszlása (2020-2024)					
Megnevezés %-ban	2020	2021	2022	2023	2024
Immateriális javak aránya	22,69	17,55	12,99	8,72	8,08
Tárgyi eszközök aránya	66,58	70,79	73,94	78,81	80,14
Befektetett pénzügyi eszközök aránya	8,29	9,14	9,57	9,60	9,18

Az alábbi diagramm a vállalat befektetett eszközeinek százalékos megoszlását szemlélteti az egyes években, mérlegtételek szerint. Tehát az immateriális javak, tárgyi eszközök, valamint a befektetett pénzügyi eszközök változásainak áttekintésére és a trendek azonosítására szolgál. Az immateriális javak az időszak során csökkenő tendenciát mutatnak, míg tárgyi eszközök aránya egyre dominánsabb.

3. ábra: Befektetett eszközök megoszlása 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

Az immateriális javak arányának alakulása során 2020 és 2024 között egyértelműen csökkenő trendet figyelhetünk meg. A mutató értéke 2020-ban még 22,69% volt, majd 2024-re ez az arány 8,08%-ra redukálódott, ami összesen 14,61 százalékpontos csökkenést jelent. Ez a tendencia arra utalhat, hogy a vállalat az évek során fokozatosan visszaszorította az immateriális javak szerepét a befektetett eszközökön belül. A csökkenő immateriális javak aránya mögött feltételezhetően az áll, hogy a vállalat beruházási tevékenysége egyre inkább a tárgyi eszközökre irányult ezen évek során. Ez a változás jól nyomon követhető az említett táblázat második adatsorában, ahol a tárgyi eszközök aránya évről évre növekedést mutat.

A tárgyi eszközök arányának alakulása a vizsgált időszakban egyértelműen növekvő irányvonalat követett. 2020-ban a mutató értéke 66,58% volt, míg 2024-re ez az arány 80,14%-ra emelkedett, ami összesen 13,56 százalékpontos növekedést jelent. Ez a jelentős pozitív elmozdulás arra utal, hogy a vállalat egyre nagyobb hangsúlyt fektet a tárgyi eszközökbe történő

beruházásokra. Ezek az eszközök lehetnek például gépek, berendezések, épületek vagy egyéb olyan tárgyi eszközök, amik egy éven túl szolgálják a vállaltot.

A befektetett pénzügyi eszközök aránya az elemzett évek során relatíve stabil képet mutat kisebb változásokkal. A legalacsonyabb érték 2020-ban volt, ekkor az arány 8,29%-ot jelentett. Ezt követő években fokozatos növekedés figyelhető meg, és a mutató 2023-ban érte el csúcspontját, amikor 9,60%-ra emelkedett. 2024-ben azonban enyhe visszaesés mutatkozott, így az arány 9,18%-ra csökkent. Ez a változás nem tekinthető jelentősnek, de arra utalhat, hogy a vállalat ebben az évben mérsékelte pénzügyi befektetéseit, vagy más eszközcsoportok aránya nőtt. A befektetett pénzügyi eszközök aránya 2020-ban volt a legkisebb 8,29%, míg 2023-ban érte el a legmagasabb értéket, ami 9,60% jelent. Tehát ez összesen 1,31 százalékpontos növekedést jelent. Összességében a mutató egy kiegyensúlyozott, azonban enyhén növekvő tendenciát mutat, ami a vállalat pénzügyi stratégiájának stabilitását tükrözi.

Az immateriális javak arányának folyamatos csökkenése alapján valószínűsíthető, hogy a vállalat beruházási fókuszja egyre inkább a tárgyi eszközök irányába tolódott el. Ez a tendencia összefüggést mutat a kapacitásbővítő beruházásokkal, amelyek megvalósításához elengedhetetlenek a tárgyi eszközök.

A 4. táblázat a forgóeszközök eszközcsoportját jelen elemzésben a pénzeszközök, a követelések és a készletek mérlegtételei alkotják. A forgóeszközök rövid időn, egy éven belül szolgálják a vállalat tevékenységét. A mutató azt szemlélteti, hogy ezek a mérlegtételek mekkora részét teszik ki a forgóeszközök teljes állományának.

4. táblázat: A vállalat forgóeszközeinek megoszlása 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

Forgóeszközök megoszlása (2020-2024)					
Megnevezés %-ban	2020	2021	2022	2023	2024
Pénzeszközök aránya	46,98	25,38	30,91	27,97	15,23
Követelések aránya	24,69	36,71	37,38	34,30	41,95
Készletek aránya	28,32	37,80	31,70	37,69	42,78

A pénzeszközök aránya a forgóeszközök összetételén belül lényeges visszaesést mutat a vizsgált időszakban. Míg 2020-ban a mutató aránya még 46,98% volt, addig 2024-re 15,23%-ra esett vissza, ami összesen 31,75 százalékpontos csökkenést jelent. A legnagyobb visszaesés 2020 és 2021 között következett be, amikor is az arány több mint 21 százalékponttal csökkent. Ezt követően kisebb ingadozások figyelhetők meg, de az érték egyik évben sem tért vissza a korábbi szintre. Ez a tendencia arra utalhat, hogy a forgóeszközökön belül más mérlegtételek kerültek előtérbe, mint például a készletek és követelések.

A követelések aránya a forgóeszközökön belül folyamatosan növekedett az elemzett időszakban. 2020-ban az arány mindössze csak 24,69% volt, amely 2024-re már 41,95%-ra emelkedett. Ez összesen 17,26 százalékpontos növekedés, ami jól érzékelteti, hogy a vállalat egyre nagyobb hányadban tartja forgóeszközeit követelés formájában. A legnagyobb növekedés a vizsgált első és második év között történt, amikor a követelések aránya több mint 12 százalékponttal nőtt. Ezt követően az érték stabil szintet tart, 2023-ban kisebb ingadozással, de összességében emelkedő pályán marad.

A készletek aránya az elemzett öt év során összességében növekvő tendenciát mutat. 2020-ban az arány csak 28,32% volt, amely 2024-re 42,78%-ra emelkedett, így a növekedés mértéke 14,46 százalékpontot jelent. Bár 2022-ben átmenetileg csökkenés volt tapasztalható, a mutató 31,70%-ra esett vissza. Azonban ezt követően ismét emelkedésnek indult a készletek aránya, és így 2024-ben elérte a legmagasabb értékét 42,78%-ot. Ez a változás arra utal, hogy a vállalat növelte készletállományát, ami összefügg a termelési volumen bővülésével, a raktárkészletek növelésével.

A tárgyalt öt év során a forgóeszközök szerkezete számottevően átalakult. Míg 2020-ban a pénzeszközök képviselték a legnagyobb arányt 46,98%-kal, addig 2024-re ez az érték jelentősen visszaesett 15,23%-ra. Helyét fokozatosan átvették a követelések és a készletek. A követelések aránya 24,69%-ról 41,95%-ra nőtt, míg a készleteké 28,32%-ról 42,78%-ra emelkedett. Ez a változás arra utal, hogy a vállalat forgóeszközeinek összetétele egyre inkább a vevői kintlévőségek és a készletállomány irányába koncentrálódott, miközben a likvid eszközök aránya csökkent.

A pénzeszközök arányának jelentős csökkenéséből következik az, hogy likvid eszközeit részben átcsoportosította, például készletbővítésre. Ezt alátámasztja a készletek arányának növekedése, valamint ezzel párhuzamosan nőtt a követelések aránya, ami szintén párhuzamba állítható a termelési volumen növekedésével. A vizsgált időszak első évében a vállalat még

igen magasan tartotta a pénzeszközök arányát, de az évek során ez mérséklődött, mely összhangban áll a szakirodalomban rögzített gyakorlattal. Miszerint a forgóeszközökön belül jellemzően készletek és a követelések képviselik a nagyobb arányt, míg a pénzeszközök aránya általában véve alacsonyabb.

A vállalat forrásainak összetételét az 5. táblázat szemlélteti az elemzett 2020-2024 közötti időszakban. A vizsgálat során a saját tőke, a céltartalékok, valamint a kötelezettségek arányának alakulását követem nyomon, mivel ezek a mérlegfőcsoportok adják a forrásoldal meghatározó adatait. A passzív időbeli elhatárolások aránya az adott időszakban nem jelent meg a vállalat mérlegében.

5. táblázat: A vállalat forrásainak összetétele 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

A vállalat forrásainak összetétele (2020-2024)					
Megnevezés %-ban	2020	2021	2022	2023	2024
Saját tőke aránya	85,74	82,96	80,68	77,11	79,47
Céltartalékok aránya	1,82	2,80	1,68	2,33	3,12
Kötelezettségek aránya	14,26	17,03	19,32	22,89	20,53
Passzív időbeli elhatárolások aránya	0	0	0	0	0

A saját tőke aránya a vállalat forrásain belül az elemzett időszakban mérséklődést mutat, ugyanakkor továbbra is meghatározó szerepet tölt. 2020-ban az arány 85,74% volt, amely 2023-ra 77,11%-ra csökkent, majd 2024-ben enyhén emelkedett 79,47%-ra. Ez az alakulás arra utal, hogy a vállalat egyre nagyobb mértékben támaszkodott idegen forrásokra, kötelezettségek formájában. Ugyanakkor a saját tőke 2020 és 2024 között jelentős hányadát képezi a gyógyszergyár forrásainak. A magas saját tőke arány általában pénzügyi stabilitást jelez, mivel a cég kevésbé támaszkodik idegen forrásokra.

A céltartalékok aránya alacsony szinten mozgott az öt év során, ugyanakkor enyhe növekedést mutat. 2020-ban az arány 1,82% volt, amely 2024-re 3,12%-ra emelkedett. Az arány 2021-ben átmenetileg, rövid időre megugrott, ami 2,80%-ot jelent. Majd ezt követően 2022-ben visszaesett a mutató értéke 1,68%-ra, viszont ezt követően ismét növekedésnek indult. 2022-ben már ismét csökkenő értéket láthatunk, ekkor az arány 1,68% volt. Míg 2023-ban már 2,33%-ra emelkedett, ami a növekedési trend visszatérését jelzi. Összességében elmondható, hogy 2020 és 2024 között a céltartalékok aránya majdnem megkétszereződött. Ez arra utal, hogy a vállalat egyre nagyobb hangsúlyt fektet és nagyobb arányban különít el forrást a jövőbeni, bizonytalan időpontban felmerülő kötelezettségekre vagy veszteségekre.

A kötelezettségek mértéke a vizsgált időszakban folyamatos emelkedést figyelhetünk meg az 5. táblázatban, különösen 2020 és 2023 között. Míg 2020-ban a vállalat forrásainak mindössze 14,26%-át tették ki a kötelezettségek, addig 2023-ra ez az érték 22,89%-ra nőtt, ami jelentős, közel 9 százalékpontos változást jelent. Ez a tendencia arra utal, hogy a vállalat egyre nagyobb mértékben támaszkodott külső finanszírozási forrásokra, például hitelekre. 2024-ben ugyan az arány enyhén visszaesett 20,53%-ra, de továbbra is jóval magasabb maradt, mint a vizsgált időszak elején 2020-ban. A 6. táblázat fogja bemutatni, hogy a vállalat kötelezettségei az egyes években milyen arányban oszlanak meg rövid és hosszú lejárat szerint.

Az aktív időbeli elhatárolásokhoz hasonlóan a 2020 és 2024 közötti időszakban sem rendelkezett passzív időbeli elhatárolásokkal. Így ezen mérlegtétel mutatóértéke minden évben 0%, ezáltal nem befolyásolta a forrásoldal szerkezetét.

Megállapítható a saját tőke arányának csökkenése és a kötelezettségek növekedése mely azt jelzi, hogy a vállalat a vizsgált időszakban fokozatosan egyre nagyobb mértékben támaszkodott külső finanszírozási forrásokra, feltehetően beruházási célból.

A kötelezettségek lejáratának szerkezetét az 6. táblázatban tekinthetjük meg a 2020-2024 közötti időszakra vonatkozóan. A vizsgálat célja annak feltárása, hogy milyen arányban jelennek meg a rövid és hosszú lejáratú kötelezettségek a vállalat forrásoldalán. A kötelezettségek lejáratának megoszlása hozzájárul a finanszírozási stratégia mélyebb megértéséhez. Továbbá rávilágít arra, hogy a vállalat milyen időtávra vonatkozóan vállalt kötelezettségeket az adott évek során.

6. táblázat: A vállalat kötelezettségeinek megoszlása 2020 és 2024 között

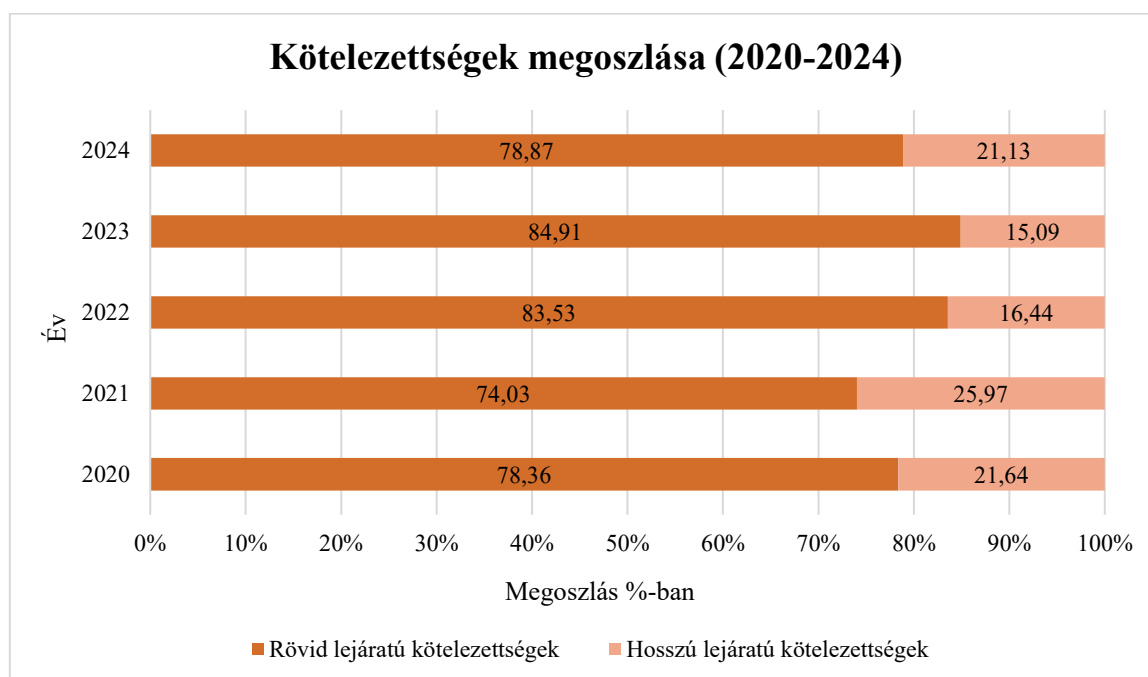
(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

Kötelezettségek megoszlása (2020-2024)					
Megnevezés %-ban	2020	2021	2022	2023	2024
Rövid lejáratú kötelezettségek aránya	78,36	74,03	83,53	84,91	78,87
Hosszú lejáratú kötelezettségek aránya	21,64	25,97	16,44	15,09	21,13

A következő ábra a vállalat kötelezettségeinek megoszlását mutatja be a vizsgált öt év vonatkozásában, elkülönítve lejárat szerint a rövid és hosszú távú kötelezettségeket. A diagramm jól szemlélteti, hogy a vállalat elsősorban rövid lejáratú kötelezettségekre támaszkodik. Ezen kötelezettség aránya az időszak során meghatározó, jellemzően 74% és 79% között mozgott.

4. ábra: Kötelezettségek megoszlása 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

A rövid lejáratú kötelezettségek aránya ingadozást mutat, ugyanakkor végig meghatározó hányadát képezi a vállalat kötelezettségállományának. 2020-ban az arány 78,36% volt, 2021-ben ugyan az arány 74,03%-ra csökkent, ami átmeneti visszaesést jelent, de ezt követően ismét növekedésnek indult az mutató értéke. Ezzel 2022-re 83,53%-ra, majd 2023-ra 84,91%-ra emelkedett, elérve az időszak legmagasabb értékét. Ez a növekedés arra utal, hogy a vállalat egyre inkább rövid távú finanszírozási formákra támaszkodott ezen évek során. 2024-ben az arány 78,87% volt, amely közel azonos a 2020-as évre számított értékkel, így a vizsgált időszak végére lényegében visszatért a kiinduló szintre.

A hosszú lejáratú kötelezettségek arányában az öt év során igen változó tendenciát figyelhetünk meg. 2020-ban az arány 21,64% volt, amely 2021-ben 25,97%-ra nőtt, ahol elérte a maximum értéket. A következő két évben jelentős csökkenés figyelhető meg, 2022-ben az arány 16,44%, míg 2023-ban már csak 15,09% volt. Ez a visszaesés párhuzamosan zajlott a rövid lejáratú kötelezettségek arányának növekedésével, ami arra utal, hogy a vállalat inkább rövid távú forrásokra támaszkodott. 2024-ben a hosszú lejáratú kötelezettségek hányada 21,13%-ra nőtt, ami a korábbi szinthez való közelítését mutatja. A kötelezettségek megoszlásának szerkezetében az öt év során jól megfigyelhető a rövid távú források dominanciája, különösen 2022-ben és 2023-ban. Bár a hosszú lejáratú kötelezettségek aránya időnként visszaesett, 2024-re ismét megközelítette a korábbi szintet arányt, ami a finanszírozás kiegyensúlyozására utal.

A 7. táblázat a tőkefeszültségi mutató értékeit szemlélteti a 2020-2024 közötti periódusban. Ezzel vizsgálva a külső forrásokra való támaszkodás mértékét, valamint az idegen tőkétől való függés mértékének változását.

7. táblázat: Tőkefeszültségi mutató 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

Tőkefeszültségi mutató (2020-2024)					
Megnevezés %-ban	2020	2021	2022	2023	2024
Tőkefeszültségi mutató	16,64	20,53	23,95	29,69	25,83

A tőkefeszültségi mutató a vagyoni helyzet elemzése során az egyik legfontosabb indikátor, amely azt mutatja meg, hogy a vállalat milyen mértékben támaszkodik külső forrásokra. Az elemzés során folyamatos növekedés állapítható meg, főként 2020 és 2023 között. 2020-ban az

érték csak 16,64% volt, amely 2021-re 20,53%-ra, majd 2022-ben 23,95%-ra nőtt. 2023-ban a mutató kimagasló 29,69%-os értékét ért el, ami azt jelenti, hogy a gyógyszergyár nagyobb mértékben támaszkodott külső forrásra ebben az évben. Jól megfigyelhető az a tendencia, hogy a vállalat egyre nagyobb mértékben támaszkodott idegen forrásokra, miközben a saját tőke aránya csökkent. Tehát megállapítható, hogy a tőkefeszültségi mutató értékének növekedése szoros összefüggést mutat a kötelezettségek arányának emelkedésével.

A 8. táblázatban a nettó forgótőke értékeinek alakulása kerül bemutatásra 2020-tól 2024-ig. A táblázat elősegíti annak feltárását, hogy a forgóeszközök milyen arányban haladják meg a rövid lejáratú kötelezettségeket, és ezáltal mekkora likvid tartalék áll rendelkezésre.

8. táblázat: Nettó forgótőke 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

Nettó forgótőke (2020-2024)					
Megnevezés	2020	2021	2022	2023	2024
Nettó forgótőke	173 132	120 535	146 435	130 925	132 938

A nettó forgótőke, azaz a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek különbségének értéke minden év során a pozitív tartományban mozgott, azonban számottevő ingadozásokat figyelhetünk meg. 2020-ban a számított érték 173 132 millió forint volt, amely 2021-re 120 535 millió forintra csökkent, tehát körülbelül 30%-os visszaesést jelent. A nagy mértékű visszaesés mögött elsősorban a forgóeszközök állományának mérséklődése áll, amely a mérleg alapján egyértelműen megfigyelhető. Ez arra utal, hogy a vállalat kevesebb forgóeszközzel gazdálkodott az adott időszakban. Tehát megállapítható, hogy ez közvetlen hatást gyakorol a nettó forgótőke alakulására. A következő évre, azaz 2022-re javuló likviditási helyzetet állapíthatunk meg, ugyanis a mutató értéke 146 435 millió forintra ugrott. 2023-ban ismét csökkenő tendenciát vett a nettó forgótőke, pontosan 130 925 millió forinttal kevesebb az összeg. 2024-ben enyhe növekedés figyelhető meg, de még így sem érte el a magas 2020-as értéket. A vállalat nettó forgótőkéje végig pozitív maradt, ez a rövid távú fizetőképesség szempontjából kedvező. Emellett a mérlegadatok alapján kijelenthető, hogy a nettó forgótőke értékének csökkenése és ingadozása szoros összefüggést mutat a forgóeszközök állományának csökkenésével.

A 9. táblázat a befektetett eszközök fedezetének alakulását mutatja be 2020 és 2024 között. Az említett mutatót két formában számítjuk, A és B változatot különböztetünk meg. Az A változat kizárólag a saját tőkét veszi figyelembe, míg a B változat a tartós forrásokat is a saját tőke mellett. Tehát együttesen szolgál alapjául a mutatónak a saját tőke és a hosszú lejáratú kötelezettségek összege.

9. táblázat: A vállalat befektetett eszközeinek fedezete 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

Befektetett eszközök fedezete (2020-2024)					
Megnevezés %-ban	2020	2021	2022	2023	2024
Befektetett eszközök fedezete (A)	220,28	182,68	199,72	183,32	172,19
Befektetett eszközök fedezete (B)	228,21	192,42	207,59	191,54	181,59

Az A változat értéke 2020-ban 220,28% volt, ami kiemelkedően magas fedezettséget jelez, ezzel arra utalva, hogy a vállalat saját tőkéje megfelelő szinten biztosítja a befektetett eszközök finanszírozását. 2021-ben azonban lényeges visszaesést figyelhetünk meg a mutató értékében, 182,68%-ra mérséklődött, ami a saját tőke csökkenése miatt következett be. 2022-ben 17,04 százalékpontos növekedéssel 199,72%-ot ért el a mutató értéke. 2023-ban ismét mérséklődés állapítható meg, 183,32% a befektetett eszközök fedezete. Ezt követően 2024-ben a befektetett eszközök fedezete tovább mérséklődött, 172,19%-ra. Ezzel elérve a legalacsonyabb értéket, azonban még mindig kedvező a mutatószám, ami vállalat stabil vagyoni helyzetét tükrözi. A csökkenő tendenciából arra következtetnek, hogy a vállalat egyre kisebb mértékben támaszkodik saját tőkére a befektetett eszközök finanszírozásában.

A mutató B változatának értékei minden évben meghaladják az A változatét. Ebből arra következtetnek, hogy a gyógyszergyár a befektetett eszközök finanszírozásába bevonja a hosszú lejáratú idegen forrásokat is. 2020-ban az érték 228,21% volt, ami még kedvezőbb fedezettséget jelent, mint az A változat szerinti. A 9. táblázat utolsó sorában 192,42%-os mutatószámot láthatunk 2021-ben, majd 2022-ben ez az érték 207,59%-ra nőtt. 2023-ban ismételen csökkenés állapítható meg, ami 191,54%-ot jelent. Az indikátor további mérséklődést mutat,

ezzel elérve a vizsgált évek legalacsonyabb értékét 181,59%-ot. A befektetett eszközök fedezetének B változata a vizsgált időszakban 2020-ban érte el legmagasabb értékét, 228,21%-ot, míg a legalacsonyabbat 2024-ben, 181,59%-ot. Bár a saját tőke és a hosszú lejáratú kötelezettségek elegendő fedezetet nyújtanak, de a 46,62 százalékpontos gyengülés arra enged következtetni, hogy a vállalat tőkeszerkezete fokozatosan veszített stabilitásából.

Összegezve a befektetett eszközök fedezetének csökkenő tendenciája szorosan összefügg a saját tőke arányának mérséklődésével, tehát vállalat egyre nagyobb mértékben támaszkodik külső forrásokra az eszközfinanszírozás során. A mutató B változat értékeinek alakulása pedig azt jelzi, hogy a tőkeszerkezet stabilitása fokozatosan gyengült.

4.2 Pénzügyi helyzet elemzése

A pénzügyi helyzet elemzését a 10. táblázat adatai alapján kezdem, amely a vállalat hosszú lejáratú eladósodottságának alakulását szemlélteti 2020 és 2024 között.

10. táblázat: Hosszú lejáratú eladósodás 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

Hosszú lejáratú eladósodás (2020-2024)					
Megnevezés %-ban	2020	2021	2022	2023	2024
Hosszú lejáratú eladósodás	3,60	5,33	3,94	4,48	5,45

A mutató értéke a vizsgált időszakban alacsony szinten mozog, viszont kis mértékű ingadozás figyelhető meg. 2020-ban az eladósodás mértéke 3,60%, ami 2021-re jelentősen, 5,33%-ra emelkedett. A növekedés arra utal, hogy a vállalat ebben az évben nagyobb mértékben támaszkodott hosszú lejáratú kötelezettségekre. 2022-ben kedvező változás történt, ami 1,39 százalékpontos csökkenést jelent a mutatóban. A következő évben, 2023-ban ismét növekvő tendenciát vett a vizsgált mutató, ami 2024-re további növekedést eredményezett. Ezzel elérve a legmagasabb értéket, 5,45%-ot, ami az öt évvel korábbi legalacsonyabb mutatószámhoz képest 1,85 százalékpontos növekedést jelent. Ez nem tekinthető drasztikus változásnak, ugyanakkor azt mutatja, hogy a vállalat hosszú lejáratú eladósodása enyhén növekvő tendenciát követ. Ez arra enged következtetni, hogy a vállalat fokozatosan nagyobb mértékben vont be

tartós idegen forrásokat a finanszírozásba. Ennek ellenére a mutató értéke továbbra is alacsony szinten mozog, így nem utal komoly eladósodásra.

A 11. táblázat adatai alapján végzem a gyógyszergyár rövid távú fizetőképességének vizsgálatát 2020-tól 2024-ig terjedő időszakban. Ez a mutató azt jelzi, hogy a vállalat forgóeszközei milyen mértékben képesek fedezni a rövid lejáratú kötelezettségeket. Ezáltal fontos szerepet játszik a likviditási kockázatok megítélésében.

11. táblázat: Likviditási ráta 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

Likviditási ráta (2020-2024)					
Megnevezés	2020	2021	2022	2023	2024
Likviditási ráta	5,46	4,32	3,69	2,98	3,33

2020-ban a mutató értéke 5,44 volt, ami kiemelkedően magas likviditási szintet jelez. A vállalat forgóeszközei több mint ötszörösen fedezik ezen év során a rövid lejáratú kötelezettségeket, ami rendkívül kedvező pénzügyi helyzetet tükröz. Ennek kapcsán fontos megjegyezni, hogy a likviditási ráta túlzottan magas értéke nem feltétlenül tekinthető optimálisnak. A mérlegadatok alapján a vállalat jelentős összegben tartott pénzeszközöket, ennek köszönhető a magas érték. 2021-ben 4,32-re csökkent, ezt követően 2022-ben tovább mérséklődött 3,69-re. A legnagyobb visszaesés 2023-ban következett be, ami következtében 2,89-ra redukálódott. Ez a csökkenés látszólag negatív irányú, de ezen esetben pozitívan értelmezhető, mivel arra utal, hogy a vállalat hatékonyabban kezdte el felhasználni forgóeszközeit. A 2024-es évben az érték enyhén emelkedett 3,33-ra, ami továbbra is a túl magas tartományban maradt. Megállapítható, hogy a likviditási ráta csökkenése összefügg a pénzeszközök arányának mérséklődésével. Amit alátámaszt az, hogy a mutató képletében a forgóeszközök szerepelnek a számlálóban, így azok csökkenése közvetlen hatással van a mutató értékére.

A 12. táblázat szolgál a likviditási gyorsráta értelmezéséhez, ami a 2020 és 2024 közötti időszakot öleli fel. A vállalat rövid távú fizetőképességének mélyebb vizsgálatához a likviditási gyorsráta szolgál segítségül. A mutató kizárólag azokat a forgóeszközöket veszi figyelembe, amelyek a legrövidebb időn belül pénzzé tehetőek. Elsősorban pénzeszközöket és követeléseket és értékpapírokat vonja a számításba, kizárva a készleteket.

12. táblázat: Likviditási gyorsráta 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

Likviditási gyorsráta (2020-2024)					
Megnevezés	2020	2021	2022	2023	2024
Likviditási gyorsráta	3,92	2,69	2,52	1,86	1,90

A 2020 és 2024 közötti időszakban, ahogy a szakirodalom is említi a likviditási ráta „finomított” változatának értéke folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, különösen 2023-ig. 2020-ban a gyorsráta értéke még 3,92 volt, ami szintén kiemelkedően magas likviditási szintet jelez. 2021-ben 2,68-ra csökkent, majd 2022-ben további mérséklődés figyelhető meg 2,52-re. A legnagyobb visszaesés 2023-ban következett be, amikor a mutató értéke 1,86-ra esett vissza. Ez már közelebb áll az optimális tartományhoz, és arra utal, hogy a vállalat hatékonyabban kezdte el felhasználni likvid eszközeit. Ezt a mérlegadatokat is alátámasztják, hogy a vállalat a vizsgált időszakban fokozatosan csökkentette készpénzállományát. A 2024-es évben enyhe emelkedés figyelhető meg, az érték 1,90-ra nőtt, ami továbbra is megközelíti az optimális tartományt.

A likviditási gyorsráta csökkenése szintén szoros összefüggést mutat a pénzeszközök arányának mérséklődésével, mivel a mutató számlálójában a készletek nélküli forgóeszközök szerepelnek. Elmondható, hogy a mutató csökkenése, hasonlóan a likviditási rátához pozitívan értelmezhető, mivel a vállalat pénzügyi eszközeit hatékonyabban kezdte el használni. A gyorsráta értékei alapján megállapítható, hogy a vállalat rövid távú fizetőképessége végig biztosított volt.

A 13. táblázat adatai mutatják be a pénzeszköz likviditási mutató alakulását a 2020 és 2024 közötti időszakban. Segítségével pontos képet kaphatunk arról, hogy a gyógyszergyár milyen mértékben képes azonnal, készpénz formájában teljesíteni rövid távú kötelezettségeit.

13. táblázat: Pénzeszköz likviditás 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

Pénzeszköz likviditás (2020-2024)					
Megnevezés	2020	2021	2022	2023	2024
Pénzeszköz likviditás	2,57	1,09	1,14	0,83	0,51

A vizsgált időszakban a mutató értéke folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. 2020-ban 2,57 a pénzeszköz likviditás, majd 2021-ben az érték jelentősen visszaesett 1,09-re, majd 2022-ben enyhén emelkedett 1,14-re. 2023-as évben újból csökkenés figyelhető meg 0,83-ra, míg 2024-ben a mutató elérte a legalacsonyabb értékét, 0,51-et. A mérlegadatokat alapján megállapítható, hogy a vállalat tudatosan csökkentette a pénzeszközök állományát, ami összhangban van a korábbi mutatóknál megfigyelt trenddel. Ez a változás pozitívan értelmezhető a hatékonyabb forgóeszköz használat miatt.

4.3 Jövedelmezőségi helyzet elemzése

Az elemzést a jövedelmezőségi helyzet vizsgálatával folytatom, amihez a 14. táblázat adatai képezik a számítások és értelmezés alapját. A táblázat a ROE, azaz a saját tőke arányos nyereség alakulását mutatja be a 2020-tól 2024-ig tartó időszakban.

14. táblázat: ROE Saját tőke arányos nyereség 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

ROE Saját tőke arányos nyereség (2020-2024)					
Megnevezés %-ban	2020	2021	2022	2023	2024
Saját tőke arányos nyereség	6,64	6,91	12,27	5,54	12,16

A vizsgált időszakban a ROE értéke jelentős ingadozást mutat. 2020-ban 6,64% volt, ami mérsékelt jövedelmezőséget jelez. 2021-ben enyhe növekedés állapítható meg, az érték 6,91%-ra emelkedett. Ehhez képest legnagyobb kiugrás 2022-ben figyelhető, amikor a mutató értéke 12,27%-ra ugrott, ami kifejezetten kedvező jövedelmezőségi szintet jelent. Ez azt jelzi, hogy a vállalat ebben az évben kiemelkedő hatékonysággal tudta a saját tőkét nyereséggé alakítani. 2023-ban azonban jelentős visszaesés következett be, 6,73 százalékpontos gyengülés, ezáltal a mutató 5,54%-ra csökkent, ami a vizsgált időszak legalacsonyabb értéke. A 2024-es évben ismét jelentős javulás mutatható ki, az érték 12,16%-ra emelkedett, ami újra kiemelkedő tőkefelhasználást jelez számunkra. A 2023-as visszaesés háttérében a többi évhez képest alacsony adózott eredmény áll, mely közvetlenül befolyásolja a mutató értékét.

Az eszközarányos nyereség alakulását a 15. táblázat szemlélteti a vizsgált időszakban, 2020 és 2024 között. A ROA meghatározó a vállalat teljesítményének megítélése szempontjából, mivel azt jelzi, hogy az eszközállomány milyen mértékben járul hozzá a profit előállításához.

15. táblázat: ROA Eszközarányos nyereség 2020 és 2024 között

(Forrás: saját szerkesztés a vállalat mérlege alapján)

ROA Eszközarányos nyereség (2020-2024)					
Megnevezés %-ban	2020	2021	2022	2023	2024
Eszközarányos nyereség	5,69	5,73	9,90	4,27	9,66

Az eszközarányos nyereség hullámzó tendenciát mutatott az elemzett öt év során. 2020-ban 5,69%-ot jelent, a következő évben 2021-ben az érték minimálisan emelkedett 5,73%-ra, ami optimális jövedelmezőséget tükröz. A legnagyobb növekedés 2022-ben figyelhető meg, amikor a mutató értéke 9,90%-ra ugrott, ami már majdnem kiemelkedő eszközarányos nyereséget jelent. 2023-ban azonban jelentős, 5,63 százalékpontos visszaesés történt a ROA értékében, így 4,27%-ra csökkent a mutató értéke, ami a vizsgált időszak legalacsonyabb szintje. A jelentős visszaesés mögött egyértelműen az adózott eredmény drasztikus csökkenése áll, ez az eredménykimutatásban jól látható, ami magyarázza az eszközarányos nyereség romlását. A 2024-es évben ismét jelentős javulás állapítható meg, az érték 9,66%-ra emelkedett, ami újra erős eszközarányos nyereséget jelez. A 2023-as visszaesés mögött szintén a nyereség jelentős csökkenése áll, viszont 2024-es kiugró érték a vállalat eredménytermelő képességének javulására utal.

4.4 SWOT-analízis

A gyógyszergyár egyik legmeghatározóbb erőssége a széles termékportfólió, amely lehetővé teszi a vállalat számára, hogy különböző terápiás területeken legyen jelen. Ez a sokszínű termékpaletta a piaci kockázatok mérséklése mellett hozzájárul a növekedési képesség fenntartásához is. A vállalat kutatás-fejlesztési tevékenysége kiemelkedő, különösen a generikus és biohasonló készítmények terén. Az innováció a versenyképesség megőrzését támogatja, emellett lehetőséget teremt új termékek piacra vitelére. A pénzügyi stabilitás és tőkeerő szintén fontos belső erősség. Lehetővé teszi a beruházások megvalósítását és a gazdasági kihívásokkal szembeni ellenállóképesség növelését. Továbbá a pénzügyi helyzete is

kiemelkedően stabil, ami biztosítja a hosszú távú céljai megvalósítását. A tőkeerős működés nem csak a napi folyamatok finanszírozását teszi lehetővé, hanem biztonságos alapot nyújt a kutatás-fejlesztésnek, a különböző projekteknek és nemzetközi terjeszkedés számára. A gyártás infrastruktúrája korszerű és magas színvonalú, így megfelel a nemzetközi minőségbiztosítási előírásoknak. A modern technológia alkalmazása a termékek megbízhatóságát garantálja, illetve hozzájárul a hatékony és fenntartható működéshez. A szakemberek magas szintű képzettsége és iparági tapasztalata kulcsfontosságú tényező a vállalat erősségei között. Ehhez kapcsolódóan az egyetemekkel való együttműködés támogatja a tudásmegosztást. Ezzel hosszú távon biztosítva a humán erőforrás utánpótlását. A vállalat fenntarthatósági törekvései, mint például az energiahatékonysági beruházások, jól tükrözik az elkötelezettséget a társadalmi felelősségvállalás iránt.

Az erősségek áttekintését követően érdemes azokat a belső tényezőket is megvizsgálni, amelyek korlátozhatják a vállalatot. A következőkben a gyengeségek kerülnek részletesebb áttekintésre. A gyógyszergyár tevékenységének jelentős részét a generikus gyógyszerek gyártása teszi ki. A piacon a termékek közötti különbségek minimálisak, így nehéz kiemelkedni és versenyelőnyt kialakítani. A gyógyszergyártás szigorú szabályozási környezetben zajlik, ami jelentős költségekkel jár. Az előírások folyamatos szigorodása miatt a megfelelés egyre nagyobb költséget igényel, ami növelheti kiadásokat.

A vállalat működése függ több külső iparágtól is. Ideértve az alapanyaggyártást, a logisztikai szolgáltatásokat, valamint a gyártósorokhoz szükséges alkatrészek beszállítóit. A hazai piacon jelen vannak olyan magyar gyógyszergyártók is, amelyek termékei szélesebb körben ismertek. Emellett fontos kiemelni, hogy a gyógyszeripari marketinget szigorúan szabályozzák. A televíziós reklám kizárólag a vény nélkül kapható készítmények esetében lehetséges. Mivel a gyógyszergyár termékportfóliójának jelentős része vényköteles gyógyszerekből áll, így azokat nem lehet televízióban, illetve más lakossági csatornákon hirdetni. Az utóbbi időszakban azonban megfigyelhető, hogy a vény nélkül kapható készítmények területén aktívabbá vált a vállalat marketingtevékenysége, ami új lehetőségeket teremt a márkaismertség növelésére. A gyógyszerek árazása sok esetben állami szabályozás alá esik, ami korlátozza a vállalat mozgásterét az árképzésben. Az gyógyszergyár jelentős mértékben támaszkodik a külföldi piacokra, ezért nagyban függ az exportpiacoktól. Számottevő bevételt realizál külföldi értékesítéseiből, ezáltal kiemelt szerepet játszik a vállalat gazdasági teljesítményében. Ez gyengeségnek tekinthető, mivel a vállalat érzékenyen reagál a célországokban bekövetkező szabályozási változásokra, melyek közvetlenül befolyásolhatják az árbevételt.

Az elemzés következő lépéseként a külső környezetet vizsgálom, amely során a vállalat lehetőségeit fejtem ki. A gyógyszergyár számára az új külföldi piacok elérése lehetőséget teremt az árbevétel növelésére és a nemzetközi jelenlét növelése érdekében. Az új terápiás területek bevonása és egészségügyi trendekhez való gyors alkalmazkodás előnyt jelenthet, ezzel lehetőséget teremtve a termékportfólió bővítésére. Az új készítmények iránti kereslet növekedése javíthatja a jövedelmezőséget és lehetőséget teremt új bevételi források kialakítására. A pénzügyi stabilitásnak köszönhetően működése lehetővé teszi, hogy a vállalat nehéz gazdasági helyzet idején is megtartsa munkavállalóit és folytassa a beruházásait. Továbbá a vállalat külföldi tulajdonosi háttere gazdasági szempontból lehetőséget teremtenek a tőkeigényes fejlesztések megvalósítására. korszerű gyártási technológiák bevezetésére vagy kapacitásbővítésre. A nemzetközi háttér stabil finanszírozási alapot biztosíthat, ami versenyelőnyt jelenthet. A humán erőforrás hatékonyabb felhasználása lehetőséget teremt a működési költségek csökkentésére, emellett az erőforrások optimális kihasználására. Együtműködések bővítése további képzési területekkel lehetőséget teremt a szakemberek utánpótlásának biztosítására. Ilyen lehet mérnöki és gyógyszerészképzés mellett a gazdasági területekkel való szorosabb együtműködés. Továbbá a környezetbarát megoldások bevezetése fenntarthatósági szempontból rendkívül előnyös és hozzájárulhat a működési költségek csökkentéséhez. Az alacsony kibocsátású technológiák alkalmazása javíthatja a vállalat megítélését a partnerek és fogyasztók körében.

A vállalat külső környezetének vizsgálata során azokat a tényezőket is szükséges azonosítani, amelyek potenciálisan veszélyt jelentenek a működésre. A generikus készítmények gyártói egyre nagyobb jelenléttel bírnak és lehetséges, hogy alacsonyabb előállítási költségekkel tudnak működni. Emellett a gyógyszeripari szabályozások esetenként előre nem látható módon változhatnak. Egy új előírás bevezetése nemcsak pénzügyi terhet jelent, hanem lassíthatja a működési folyamatokat és növelheti az adminisztratív feladatokat. Az alapanyagok és késztermékek szállításában bekövetkező zavarok veszélyeztethetik a gyártás és értékesítés folyamatosságát, ezáltal késéseket okozhatnak a kiszolgálásban. Mindez különösen hátrányos lehet abban az esetben, ha a versenytársak az új készítményeiket gyorsabban vezetik be a piacra. A fogyasztók gyakran részesítik előnyben a nemzetközileg ismert gyógyszer márkákat, illetve más hazai gyártók termékeit, akik ismertebbek és erősebb márkaidentitással rendelkeznek. A hatósági árkorlátozások csökkenthetik a termékek jövedelmezőségét. 2025 nyarán olyan intézkedés lépett életbe, amely huszonöt gyógyszer árát a 2024. decemberi szinten rögzítette, figyelmen kívül hagyva az emelkedő gyártási és működési költségeket. A listában az általam

elemzett gyógyszergyár egyik készítménye is szerepel, így a vállalat közvetlenül érintett az intézkedés hatásaiban. Az értékesítést szintén kedvezőtlenül befolyásolhatja, ha célországokban kedvezőtlen a gazdasági és politikai helyzet. Ide sorolható a vámemelés, kereskedelmi korlátozás. Ezzel akadályozva az értékesítést, és növelve költségeket.

Az alábbi ábra szemlélteti a SWOT-elemzés kulcstényezőit, amelyekre az imént részletesen kitértem. Az elemzés célja, hogy feltárja a gyógyszergyár működését befolyásoló belső és külső tényezőket, így megalapozva a stratégiai irányok kijelölését. A belső tényezők, azaz az erősségek és gyengeségek, amelyek azért különösen fontos, mert ezekre a vállalat közvetlen ráhatással bír. Ide tartozik a stabil pénzügyi háttér, a széles termékportfólió, valamint a márkaismertség és a piaci alkalmazkodóképesség. A külső tényezők, tehát a lehetőségek és veszélyek a működési környezetből erednek, így ezekre a vállalatnak nincs közvetlen ráhatása. Ide sorolható a szabályozási változása, az új terápiás területek bevonása és egészségügyi trendekhez való gyors alkalmazkodás.

1. ábra: A gyógyszergyár SWOT-analízise

(Forrás: saját szerkesztés)

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none">• széles termékportfólió• jelentős K+F tevékenység• stabil pénzügyi és tőkeerős háttér• nemzetközi háttér• tapasztalt és képzett munkaerő• egyetemi és kutatási együttműködés• fenntarthatósági törekvések	<ul style="list-style-type: none">• függés a generikus gyógyszerpiactól• magas szabályozási és megfelelési költségek• más szektoroktól való függés• alacsonyabb márkaismertség• szabályozott árak• exportfüggés
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none">• exportpiac bővítése• új terápiás területek bevonása és egészségügyi trendekhez való gyors alkalmazkodás• bizonytalan gazdasági helyzetben is képes a munkavállalóit megtartani és beruházni• nemzetközi háttér révén piacbővítés, beruházás és modern technológiák bevezetése• tudásmenedzsment fejlesztése• együttműködések bővítése további képzési területekkel• zöld technológiák integrálása a gyártásba	<ul style="list-style-type: none">• nemzetközi generikus gyártók térnyerése• váratlan és nagy költséggel járó szabályozási változás• ellátási lánc zavarok• ismertebb márkák készítményeit vásárolják a fogyasztók• állami árszabályozás szigorítása• a célpiacokon gazdasági és politikai instabilitás, vámemelések, kereskedelmi korlátozások

5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

A dolgozatban elvégzett vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi elemzés, valamint a releváns szakirodalom feldolgozása lehetővé tette, hogy átfogó képet nyújtsak a vizsgált gyógyszergyártó vállalat 2020 és 2024 közötti teljesítményéről. A kutatás szekunder és kvantitatív módszereken alapul, ugyanis az elemzéshez a vállalat beszámolóiból származó nyilvános adatokat használtam fel. Ebben a fejezetben a kutatás során megfogalmazott hipotézisekre reflektálva összegzem az elemzés legfontosabb eredményeit. Továbbá olyan célzott javaslatokat fogalmazok meg, amelyek hozzájárulhatnak a vállalat hosszú távú pénzügyi stabilitásához.

1. célkitűzés: *Feltárni, hogy az gyógyszergyár mennyire képes fenntartható és jövedelmező működést biztosítani a 2020-2024 közötti teljesítménye alapján.*

H1: *A vizsgált vállalat saját tőkéjének aránya szignifikánsan nőtt a vizsgált időszakban, ami a pénzügyi stabilitás javulását jelzi, és hozzájárul a hosszú távú működés biztosításához.*

A saját tőke aránya 2020-ban 85,74% volt, majd fokozatosan csökkent, 2023-ban érte el mélypontját 77,11%-kal. 2024-ben azonban enyhe növekedés figyelhető meg, az arány 79,47%-ra emelkedett. Ez arra utal, hogy a vállalat forrásszerkezete részben eltolódott az idegen tőke irányába, ugyanakkor a saját tőke továbbra is domináns szerepet tölt be a vállalat forrásszerkezetében. Mivel a vizsgált időszak végére sem haladta meg a kiinduló értéket, a saját tőke arányának növekedésére vonatkozó hipotézis nem teljesül. A vállalat saját tőkéje továbbra is jelentős arányt képvisel a forrásszerkezetben, amely stabil tőkeszerkezetet biztosít. Azonban megfigyelhető, hogy a saját tőke arányának csökkenésével párhuzamosan a kötelezettségek aránya emelkedett, ami a források fokozatos átrendeződésére utal.

Következtetés és javaslat: A H1 hipotézist elutasítom, mivel a saját tőke aránya nem mutatott növekedést a vizsgált időszakban. Javaslatom az, hogy vállalat törekedjen arra, hogy a jövőbeni beruházásokat elsősorban saját forrásból finanszírozza, és csak indokolt esetben vegyen igénybe külső forrásokat.

2. célkitűzés: *Vizsgálni, hogy a vállalat likviditási mutatói hogyan alakultak a 2020-2024 közötti időszakban, és ezek milyen mértékben biztosítják a rövid távú fizetőképesség fenntartását.*

H2: *A vállalat likviditási mutatója a vizsgált időszakban tartósan 1 felett alakult, ami megfelelő rövid távú fizetőképességre és hatékony likviditáskezelésre utal.*

A likviditási ráta minden vizsgált évben meghaladta az ideálisnak számító 1-es értéket, ami a rövid távú fizetőképesség folyamatos fenntartására utal. A mutató értéke az említett időszakban 3,33 és 5,46 között mozgott, 2024-ben érte el legalacsonyabb, míg 2020-ban a legmagasabb szintjét. Emellett a likviditási gyorsráta értéke is minden évben meghaladta az elvárt értéket, azaz az 1-et. Tehát a vállalat likvid eszközei fedezetet nyújtanak a rövid lejáratú kötelezettségek teljesítéséhez.

Következtetés és javaslat: A H2 hipotézist elfogadom, mivel a vállalat likviditási mutatói a vizsgált időszakban minden évben meghaladták az elvárt értéket. Javaslatom az, hogy a vállalat törekedjen a likviditási mutatók további optimalizálására, mivel a vizsgált időszak elején a kiemelkedően magas értékek arra utalnak, hogy az erőforrások kihasználtsága nem volt hatékony.

3. célkitűzés: *Elemezni, hogy a befektetett eszközök arányának alakulása és a nettó forgótőke szintje milyen összefüggést mutat a vállalat hosszú távú befektetési és növekedési stratégiájával.*

H3: *A befektetett eszközök aránya növekvő tendenciát mutat a vizsgált öt év során, a nettó forgótőke pedig pozitív értéket vett fel, ami azt bizonyítja, hogy a vállalat hosszú távú befektetési és működési stratégiája eredményes, valamint erőforrásait hatékonyan használja fel a fenntartható növekedés érdekében.*

A befektetett eszközök aránya a vizsgált időszakban növekvő tendenciát mutatott, 38,92%-ról 46,15%-ra emelkedett. Ezzel párhuzamosan a nettó forgótőke minden évben pozitív értéket mutatott, 120 535 millió forint és 173 132 millió forint között mozgott.

Következtetés és javaslat: A H3 hipotézist szintén elfogadom, mivel a befektetett eszközök arányának növekedése, valamint a nettó forgótőke minden évben kimutatott pozitív értéke egyértelműen alátámasztja, hogy a vállalat hosszú távú befektetési és működési stratégiája eredményes. Javasolom, hogy a vállalat továbbra is törekedjen a befektetett eszközök arányának fokozatos növelésére, mivel az iparág tőkeigényes jellegéből fakadóan ez elengedhetetlen a hosszú távú működéshez. Emellett igyekezzen a befektetett eszközök és a forgóeszközök arányának kiegyensúlyozott fenntartására.

6. ÖSSZEFOGLALÁS

Dolgozatomban egy gyógyszergyártó vállalat gazdálkodásának pénzügyi elemzését végeztem el a 2020 és 2024 közötti időszakra vonatkozóan. A vizsgálat célja az volt, hogy átfogó képet nyújtsak a vállalat vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetéről. Az elemzés alapját a beszámolók adatai képezték, melyekből kvantitatív elemzés alkalmazásával értelmeztem a vállalat teljesítményét. A dolgozat három célkitűzés mentén épült fel, amelyek a vagyoni helyzet alakulását, a likviditási mutatók változását, valamint a befektetett eszközök és a nettó forgótőke összefüggéseit vizsgálták. A kutatás során megfogalmazott első hipotézisem azt vizsgálta, hogy a saját tőke arányának növekedése hozzájárul-e a pénzügyi stabilitáshoz, illetve a hosszú távú működés biztosításához. A második hipotézis azt vizsgálta, hogy a likviditási mutató értéke meghaladta-e az 1-et a vizsgált időszakban, ezzel biztosítva a vállalat rövid távú fizetőképességét, és a rövid lejáratú kötelezettségek hatékony kezelését. Harmadik hipotézisként azt, hogy a befektetett eszközök arányának emelkedése és a pozitív nettó forgótőke milyen mértékben támasztja alá a vállalat hosszú távú növekedési stratégiáját. A kutatási kérdésekre adott válaszok lehetővé tették a vállalat pénzügyi helyzetének értékelését, valamint a következtetések és a jövőbeni működésre vonatkozó javaslatok megfogalmazását.

Az elemzés elméleti háttérének ismertetése során a 2. fejezetben szakirodalmi áttekintést végeztem, amely megalapozza a szervezet gazdálkodásának vizsgálatát. Ebben a fejezetben ismertettem azokat a szakirodalmi forrásokat, amelyek elengedhetetlenek elemzések megértéséhez. A fejezetben ismertetésre került a gyógyszeripar jelentősége, a beszámolási kötelezettség részletezése. Továbbá a beszámolók típusaira és a beszámolókészítés céljára is kitértem. Ehhez kapcsolódóan részletesen bemutattam a beszámoló részeit. A pénzügyi helyzet feltárásához mutatószámokkal történő elemzést végeztem, amely lehetővé tette a vagyoni, likviditási és jövedelmezőségi mutatók alakulásának vizsgálatát. Az eredmények értelmezéséhez horizontális és vertikális elemzési módszert is alkalmaztam. A vállalat teljesítményének értékelését stratégiai elemzési módszerrel egészítettem ki. SWOT-analízissel, amely a belső erőforrások és külső környezeti tényezők összefüggéseit vizsgálta.

Az anyag és módszer fejezetben részletesen bemutattam kutatásom módszertani alapjait, amelynek középpontjában egy gyógyszergyártó cég pénzügyi teljesítményének vizsgálata állt. Elemzésemhez szekunder adatgyűjtést alkalmaztam, az értékelés alapját a vállalat által közzétett beszámolók képezték.

Az elemzés eredményei alapján megállapítható, hogy a vizsgált gyógyszergyártó vállalat pénzügyi teljesítménye a 2020-2024 közötti időszakban stabil és kiegyensúlyozott képet mutatott. A befektetett eszközök aránya fokozatosan növekedett, míg a forgóeszközök arányában csökkenő tendenciát figyelhetünk meg. A tárgyi eszközök aránya jelentősen emelkedett, ezzel párhuzamosan az immateriális javak aránya csökkent. A pénzeszközök arányának mérséklődése mellett a követelések és készletek aránya növekedett, ami a forgóeszközök szerkezetének jelentős átalakulását tükrözi. A forrásszerkezet vizsgálata során a saját tőke aránya végig meghaladta az 50%-ot, a likviditási mutatók pedig végig kedvező értékeket mutattak. Különösen 2024-ben figyelhető meg kedvező likviditás, amikor a ráta 1,91, a gyorsráta 1,73, míg a pénzeszköz likviditás 1,03 volt. Ez arra enged következtetni, hogy a vállalat ebben az évben használta fel legoptimálisabban rendelkezésre álló erőforrásait. A jövedelmezőségi mutatók alapján a gyógyszergyár 2022-ben 12,27%-os ROE, míg a 9,90%-os ROA értéket ért el, ami stabil és hosszú távon fenntartható jövedelmezőségi teljesítményt tükröz. A SWOT-analízis alapján a vállalat erősségei közé sorolható a stabil tőkeszerkezet, valamint a kutatás-fejlesztésben rejlő lehetőségek, ami stratégiai szempontból nagy jelentőséggel bír.

Végül a kutatás során megfogalmazott hipotézisek elfogadása vagy elutasítása révén lehetőség nyílt az elemzés során felállított feltételezések megerősítésére vagy megcáfolására. Az első hipotézis miszerint a saját tőke aránya növekedett, nem igazolódott be, így az elutasításra került. Ugyanakkor megállapítható, hogy a saját tőke továbbra is meghatározó szerepet tölt be a forrásszerkezetben. A második hipotézist, amely a likviditási mutatók megfelelő szintjére vonatkozik, elfogadtam, mivel minden évben meghaladták az elvárt értéket. A harmadik hipotézist szintén elfogadtam. A befektetett eszközök arányának növekedése és a vizsgált évek során a nettó forgótőke pozitív értéke alátámasztja, hogy a vállalat hosszú távú befektetési és működési stratégiája eredményes. Emellett a rendelkezésre álló erőforrásokat hatékonyan használja fel a fenntartható növekedés érdekében.

7. IRODALOMJEGYZÉK

1. Becsky-Nagy, P., 2024. *Vállalati pénzügyek elmélete és gyakorlata*, Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó.
2. Békés, B., Halász, Z., Szabó, I. & Varga, E., 2022. *A jövedelem- és vagyoni típusú adók*, Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft..
3. Bélyácz, I., Molnárné Barna, K. & Pintér, É., 2024. *Befektetéselemzés és KFI pénzügyek*, Budapest: Akadémiai Kiadó.
4. Bíró, T., Kresalek, P., Pucsek, J. & Szántó Imre, 2007. *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése*. Budapest: Perfekt.
5. Boros, A., Juhász, P., Lantos, O. & Tátrai, T., 2019. *A KÖZBESZERZÉS ALAPJAI*, Budapest: Wolters Kluwer Kft..
6. Csepreginé, G. A. & Török, T. P., 2019. *Számviteli alapismeretek*, Budapest: Dialóg Campus Kiadó.
7. Damodaran, A., 2002. *Investment Valuation: Tools and Techniques for Determining the Value of Any Asset*, New York: John Wiley & Sons, Inc..
8. Dewey, J., 2021. *EBSCO*. [Online] Available at: <https://www.ebsco.com/research-starters/business-and-management/international-financial-reporting-standards-ifs> [Hozzáférés dátuma: 10 08 2025].
9. Egis, G., 2021. *Egis Gyógyszergyár*. [Online] Available at: <https://hu.egis.health/a/a-gyogyszeripar-a-hazai-nemzetgazdasag-egyik-kulcsszereploje> [Hozzáférés dátuma: 03 12 2024].
10. Egis, G., 2023. *Egis Gyógyszergyár*. [Online] Available at: <https://hu.egis.health/tortenetunk> [Hozzáférés dátuma: 07 12 2024].
11. Eurostat, 2025. *Eurostat*. [Online] Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nama_10_a64_e_custom_18611834/default/table [Hozzáférés dátuma: 16 09 2025].
12. Hetesi, E. & Veres, Z., 2016. *Nonbusiness marketing*, Budapest: Akadémiai Kiadó.
13. Illés, I., 2007. *Vállalkozások pénzügyi alapjai*. Budapest: Saldo.
14. Juneja, M., Mai, L. & Albu, N., 2024. *THE ECONOMIC IMPACT OF THE GLOBAL PHARMACEUTICAL INDUSTRY*, Darmstadt: WifOR Institute.
15. Kardos, P. & Tóth, M., 2019. *57 számviteli eset megoldása*, Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft..

16. Kenton, W., 2025. *Investopedia*. [Online]
Available at: <https://www.investopedia.com/terms/g/gross-value-added.asp>
[Hozzáférés dátuma: 27 09 2025].
17. Lee, C. F. & Lee, A. C., 2006. *Encyclopedia of Finance*, New York: Springer Science+Business Media.
18. Magyarország, 2000. *Nemzeti Jogszabálytár*. [Online]
Available at: <https://njt.hu/jogszabaly/2000-100-00-00>
[Hozzáférés dátuma: 15 09 2025].
19. MAGYOSZ, dátum nélk. *Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége*. [Online]
Available at: <https://magyosz.org/gyogyszereink>
[Hozzáférés dátuma: 17 08 2025].
20. Ormos, M., 2018. *Számvitel*, Budapest: Akadémiai Kiadó.
21. PwC, 2024. *Economic footprint of the pharmaceutical industry in Europe*, hely nélk.: PwC.
22. Reizingerné, D. D. A. & Vörös, M., 2005. *Könyvviteli alapismeretek*. Budapest: Perfekt.
23. Rekettye, G., Törőcsik, M. & Hetesi, E., 2016. *Bevezetés a marketingbe*, Budapest: Akadémiai Kiadó.
24. Siklósi, Á., Sisa, K. & Veress, A., 2016. *Könyvvizetés és Beszámolóképzés*, Budapest: Saldo.
25. Szakács, I., 2019. *Számvitel A-tól Z-ig*. 11. szerk. Budapest: Akadémiai Kiadó.
26. Szántó, I., 2006. *A számvitel alapjai*. Budapest: Perfekt.
27. Takács, A., 2021. *Modern vállalatértékelés*, Budapest: Akadémiai Kiadó.
28. Takács, A. & Márkus, G., 2024. *Beszámolóképzés és -elemzés*, Pécs: Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar.
29. Tóth, A. & Zéman, Z., 2018. *Stratégiai pénzügyi controlling és menedzsment*, Budapest: Akadémiai Kiadó.
30. Virág, M., 2004. *Pénzügyi elemzés, csődelőrejelzés*. harmadik szerk. Budapest: Aula Kiadó.
31. Zéman, Z. & Béhm, I., 2019. *Módszertan vállalkozások pénzügyi teljesítményének mérésére*, Budapest: Akadémiai Kiadó.

8. TÁBLÁZATOK ÉS ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. ábra: A közvetlen GDP hozzájárulás alakulása és a globális gyógyszeripar éves növekedési üteme 2011 és 2022 között	3
2. ábra: A vállalat eszközeinek összetétele 2020 és 2024 között	26
3. ábra: Befektetett eszközök megoszlása 2020 és 2024 között	28
4. ábra: Kötelezettségek megoszlása 2020 és 2024 között	33
1. táblázat: A gyógyszeralapanyagok és gyógyszerkészítmények gyártása területén foglalkoztatottak száma Magyarországon	5
2. táblázat: A vállalkozás eszközeinek összetétele 2020 és 2024 között	25
3. táblázat: A vállalat befektetett eszközeinek megoszlása 2020 és 2024 között	27
4. táblázat: A vállalat forgóeszközeinek megoszlása 2020 és 2024 között.....	29
5. táblázat: A vállalat forrásainak összetétele 2020 és 2024 között	31
6. táblázat: A vállalat kötelezettségeinek megoszlása 2020 és 2024 között	33
7. táblázat: Tőkefeszültségi mutató 2020 és 2024 között	34
8. táblázat: Nettó forgótőke 2020 és 2024 között	35
9. táblázat: A vállalat befektetett eszközeinek fedezete 2020 és 2024 között	36
10. táblázat: Hosszú lejáratú eladósodás 2020 és 2024 között	37
11. táblázat: Likviditási ráta 2020 és 2024 között	38
12. táblázat: Likviditási gyorsráta 2020 és 2024 között	39
13. táblázat: Pénzeszköz likviditás 2020 és 2024 között	39
14. táblázat: ROE Saját tőke arányos nyereség 2020 és 2024 között.....	40
15. táblázat: ROA Eszközarányos nyereség 2020 és 2024 között	41

9. MELLÉKLETEK

Forrás: Saját szerkesztés a mérleg alapján

A gyógyszergyár mérlege						
Egyenlegek millió Ft-ban értendők						
ESZKÖZÖK						
Megnevezés		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
A	BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	135 034	130 420	136 108	143 031	162 942
I.	Immateriális javak	30 625	22 883	17 679	12 473	13 167
II.	Tárgyi eszközök	89 884	92 330	100 635	112 725	130 588
III.	Befektetett pénzügyi eszközök	11 185	11 920	13 031	13 728	14 956
B	FORGÓESZKÖZÖK	211 908	156 750	200 833	197 027	190 092
I.	Készletek	60 016	59 396	63 660	74 253	81 318
II.	Követelések	50 712	56 022	73 656	66 853	79 213
III.	Értékpapírok	0	0	0	0	0
IV.	Pénzeszközök	99 551	39 780	62 071	55 110	28 942
C	AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	0	0	0	0	0
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN		346 942	287 170	336 941	340 058	353 034
FORRÁSOK						
Megnevezés		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
D	SAJÁT TŐKE	297 459	238 252	271 840	262 210	280 572
I.	Jegyzett tőke	7 786	7 786	7 786	7 786	7 786
II.	Tőketartalék	2 239	2 239	2 239	2 239	2 239
III.	Eredménytartalék	289 753	231 468	271 840	262 210	272 961
E	CÉLTARTALÉKOK	8044	3615	5 654	7 938	11 018
F	KÖTELEZETTSÉGEK	49 483	48 918	65 101	77 848	72 462
I.	Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0	0
II.	Hosszú lejáratú kötelezettségek	10 707	12 703	10 703	11 746	15 308
III.	Rövid lejáratú kötelezettségek	38 776	36 215	54 398	66 102	57 154
G	PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	0	0	0	0	0
FORRÁSOK ÖSSZESEN		346 942	287 170	336 941	340 058	353 034

10. NYILATKOZATOK

NYILATKOZAT

Kovács Lili Gerda (hallgató Neptun azonosítója: FEDFX2) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem

Kelt: 2025 év 10 hó 20 nap

Dr. Szóke Brigitta
belső konzulens

NYILATKOZAT

szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Kovács Lili Gerda
A Hallgató Neptun kódja: FEDFX2
A dolgozat címe: Gyógyszergyártó cég pénzügyi elemzése
A megjelenés éve: 2025
A konzulens intézetének neve: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem. Továbbá kijelentem, hogy a dolgozat elkészítése során alkalmazott mesterséges intelligencia-eszközök (pl. szöveggenerálás, nyelvi javítás, fordítás, adatelemzés) használata nem helyettesítette a saját kutatási és alkotói munkámat, azok alkalmazását a források között vagy a módszertani részben feltüntettem, és a szakmai-etikai elvárásoknak megfelelően jártam el.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlant állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2025. október 28.

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

Hallgatók, doktoranduszok nyilatkozata mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásáról

1. Általános adatok

Hallgató neve:	KOVÁCS JILL GERDA
Neptun-kódja:	FEDFX 2
Képzési szint (a megfelelőt jelölje X-szel):	☒ BSc/BA ☐ MSc/MA ☐ Doktori (PhD) ☐ Egyéb:
Tantárgy neve/kódja*:	SZAKDOLGOZAT KÉSZÍTÉS - AGÉLGOZTÉN
A munka címe:	CYÓGYSZER-GYÁRTÓ CÉG PÉNZÜGYI ELEMZÉSE

* doktori értekezés esetén nem kitöltendő

2. Nyilatkozat az MI használatáról

Alulírott, etikai felelősségem teljes tudatában az alábbi nyilatkozatot teszem:

(Kérjük, válasszon egyet az alábbi lehetőségek közül!)

A) Nem alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Amennyiben ezt jelölte, a további táblázatok kitöltése nem szükséges.)

B) Alkalmaztam mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást.

(Kérjük, töltsse ki a vonatkozó táblázatokat!)

3. A mesterséges intelligencia használatának részletezése

I. TÁBLÁZAT: Asszisztenszi vagy kisebb mértékű felhasználás (pl. fordítás, nyelvi korrekció, ötletelés stb.)

(Ezen felhasználások esetében a konkrét promptok és válaszok csatolása nem szükséges.)

A felhasználás célja	Alkalmazott MI-eszköz neve és verziója	Érintett rész (ha nem a szöveg egészére vonatkozik)
<ul style="list-style-type: none"> • SZAVONINÁK KERESÉSE • ÖTLETELÉS • FORDÍTÁS • NYELMI KORREKTÚRA • SZAKHAI KIFEJEZÉSEK SZAKSZERŰ HASZNÁLATA 	<ul style="list-style-type: none"> • COPILOT • CHAT GPT - 5 	

II. TÁBLÁZAT: Jelentős tartalmi hozzájárulás (pl. egy teljes ábra vagy egy hosszabb szövegrész generálása)

(Ezekben az esetekben a felhasznált kulcsfontosságú promptok és az MI által adott nyers válaszok dokumentálása és a munka **mellékletében való csatolása szükséges.**)

A felhasználás célja	Alkalmazott eszköz verziója, elérhetősége	MI-neve,	Az érintett fejezet / ábra / táblázat pontos sorszáma	A prompt-naplót tartalmazó melléklet bejegyzésének sorszáma

3/A. Oktató által előírt kiegészítő szabályok (ha vannak)

Amennyiben az adott tantárgy oktatója vagy témavezetője az MI-eszközök használatára vonatkozóan külön szabályokat vagy elvárásokat határozott meg, kérjük, az alábbi mezőben foglalja össze ezeket:

Pl. az MI használatának tilalma bizonyos feladattípusokra; csak konkrét eszköz használata engedélyezett; eltérő hivatkozási elvárások; dokumentációs forma stb.

Oktató vagy témavezető által előírt szabályok:

.....
.....
.....
.....

4. Minden hallgatóra vonatkozó nyilatkozat:

Kijelentem, hogy az MI által esetlegesen generált tartalmakat minden esetben kritikailag felülvizsgáltam, szerkesztettem és a munkába illesztettem. A leadott munka minden eleméért, annak eredetiségéért és tudományos helyállóságáért teljes körű felelősséget vállalok. Tudomásul veszem, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem a benyújtott munkát mesterséges intelligencia detektorral ellenőrizheti, és eljárást kezdeményezhet, amennyiben a nyilatkozatom valótlan vagy hiányos.

Kelt: GYÖNGYÖS....., 2025. 10. hó 29. nap

Hallgató aláírása

Konzulens/Témavezető aláírása